

NOWY DZIENNIK

Adres redakcji — administracji: Kraków, ulica Orzechowej L. 7.
Telefon Nr. 102-79. — Telefon redaktora naczelnego Nr. 136-89.
Konto czekowe PKO w Krakowie 400.630.
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 12-ej do 1-ej w południe

15
GOSZY

Wszelkie komunikaty należy nadsyłać wprost do administracji.
Rękopisów redakcja nie zwraca.
Za inseraty redakcja nie odpowiada.
Ceny ogłoszeń i prenumeraty uwidocznione na ostatniej stronie

TUTKI i BIBUŁKI
ALTESSE
MOKKA-PĘLNOWATKI
uszlachetniają każdy gatunek tytoniu.

Dziś w numerze:

J. D.: Nowe podatki i nowa pożyczka
Dr. L. Oberlaender: Projekt nowej konstytucji
Dr. E. Carlebach: Deklaracja
Dr. M. Pomeranz: J. Piłsudski o kwestji żydowskiej (IV)
(—si): „Frankfurterka” broni się
L. Maschoff: Fogrzeb (nowela)

Jutro:

**Dodatek
poniedziałkowy**

Nowa pożyczka inwestycyjna

(Telefonem od naszego korespondenta)
Warszawa. 16. 2. Sin. Jak się dowiadujemy, 1 kwietnia rząd wypuści inwestycyjną pożyczkę premjową 4 lub 4 i pół procentową na sumę 200 milionów zł. W najbliższych dniach ogłoszone zostaną szczegóły tej pożyczki.

Wierzytelności polskie w Niemczech

Warszawa. 16. 2. Sin. Ministerstwo Przemysłu i Handlu zbiera materiały w sprawie wierzytelności polskich w Niemczech, celem podjęcia kroków u rządu niemieckiego o wywindykowanie tych sum w kilku ratach.

Orzeczenia karne za niewykupywanie świadectw przemysłowych

Warszawa. 16. 2. Sin. Ministerstwo Skarbu wy stosowało do Izb Skarbowych okólnik w sprawie orzeczeń karnych za niewykupywanie świadectw przemysłowych. Orzeczenia karne nie mogą pozbawiać prawa do ulgowego świadectwa przemysłowego płatników, którzy świadectw w terminie nie wykupili, jeżeli prawo do ulgi tej przysługuje im z urzędu na mocy zarządzenia Ministerstwa z 6 grudnia 1934.

MŁYN MOTOROWY „HERMANKA” Sp. Akc. w Poznaniu

zawiadamia, że jak corocznie wymielać będzie

MAKĘ PASCHALNĄ

pierwszorzędnej jakości po cenach nader przystępnych.

Przemiał maki stać będzie pod ścisłym nadzorem Wielebnego nadrabina Arona Lewina z Rzeszowa.

Blizsze wiadomości u zastępców firmy:

M. Temkin, Warszawa
pl. Grzybowski 7/16
tel. 20-335	Jakob Grünbaum
Chrzanów, tel. 47
A. Hercyger, Będzin
Szczęwska 21, tel. 437	Jakob Verständig
Rzeszów, Zamkowa 6,
tel. 51
H. Hoffmana Nast.-Kraków
Rlerjańska 49, tel. 16-279	Karol Ehronhaus, Katowice
3-go Maja 6, tel. 323-74
Braunstein & Fränkel
Lwów, 3-go Maja 3, tel. 1252	Joel Langer, Nowy Targ
tel. 44
Ch. J. Halberstam, Kraków,
Wrzosińska 8, tel. 108-48	

Hauptman apeluje

Nowy Jork, 16. 2. PAT. Hauptmann podpisał dziś w celi więzienia w Flemington podanie do sędziego Tranchard'a o wydanie bez opłat kopji dokumentów procesu dla złożenia apelacji. W podaniu Hauptmann oświadcza, że niema środków na opłatę kosztów procesu w apelacji.

Prasa ogłasza wywiad dwu dziennikarek z Hauptmannem, który twierdzi, że winowajcą porwania dziecka Lindbergha był Izidor Fisch i że działał on z pomocą osób, bez których udziału porwanie było niewykonalne.

SZCZAWNICKA MAGDALENA
usowa nadmiar kwasu w ziołaku.

Pakt handlowy z Anglią

Warszawa. 16. 2. Sin. Jak się dowiadujemy, minister Reichman, który wyjechał do Londynu podpisze tam pakt handlowy z Anglią, który został już parafowany.

W marcu — uchwalenie nowej konstytucji

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa. 16. 2. Sin. Jak się dowiadujemy, uchwalenie konstytucji nastąpi między 2 a 9 marca. Jednocześnie opracowane są przez klub BB w porozumieniu z rządem dwa projekty ustaw, mianowicie ustawa o ordynacji wyborczej, która ma na celu skonstruowanie takiej ordynacji, by partje nie mogły przystąpić do wyborów. Szczegóły tej ordynacji trzymane są w tajemnicy, w każdym razie mają powstać specjalne jakieś ko-

legja, które zatwierdzać mają odpowiednie kandydatury przy wyborach. Ordynacja przewiduje jedno- dwu- lub trzech-mandatowe okręgi, zależnie od danej okolicy. Drugi projekt ustawy dotyczy władz państwowych, przyczem ustalony ma być charakter rady ministrów, oraz władza premiera, która ma się sprawować do władzy kanclerza.

Komitet paryski do spraw Światowego Kongresu żydowskiego

Paryż. ŻAT. Pod przewodnictwem Andree Spire'a odbyło się tu posiedzenie grupy inicjatywy w Paryżu dla spraw Światowego Kongresu Żydowskiego. Po dłuższym referacie generalnego sekretarza paryskiego komitetu został wyłoniony nowy komitet wykonawczy w składzie 25 o-

sób. W skład komitetu weszli także przedstawiciele Poale-Sjon i rewizjonistów. Zebranie uchwaliło rezolucję w sprawie nieodzownej konieczności zwołania Światowego Kongresu Żydowskiego jeszcze w ciągu lata 1935 roku.

Jerozolima. (Palkor) Z Transjordanji nadchodzą wiadomości o ciężkich stratach jakie wyrządziły tam ostatnie burze i ulewę. W Ammanie

deszcze podmyły fundamenty wielu domów, które grożą zawaleniem. Rada miejska uchwaliła zburzyć około 300 domów.

Od 12 do 28 lutego
J A R M A R K
WYSPRZEDAŻOWY we firmie
JULJUSZ NACHT, Kraków, Stradom 5

Oto niektóre z wielu artykułów wysprzedażowych:

200 szt. swetrów damskich model.	(30—)	9-80
500 szt. swetrów damskich modnych	(10—)	5-80
300 szt. swetrów dziecięcych wełn.	(4—)	2-—
600 p. peńczach weł. i wełn. z jedw.		
wysortowane z najb. gat.	(6—)	2-90
500 p. rafarm jedwabnych	(2-30)	1-40
500 p. majteczek dziecięcych elastycznych	(1-40)	0-70
500 szt. kombinacji majteczkowych narciarskich	(5-50)	2-90

Nowe podatki i nowa pożyczka

Kraków, 17 lutego

Sejm uchwalił już preliminarz budżetowy na rok 1935/36, zamykający się deficytem w kwocie 168 milj. zł, czyli większym o 19 milionów od poprzednio prelimitowanego, a to w związku z wycofaniem projektu o daninie szkolnej. Teraz preliminarz budżetowy zostanie uchwalony przez senat, poczem ogłoszony zostanie drukiem jako ustawa skarbowa na rok budżetowy 1935/36.

Znajdujemy się zatem w szóstym roku deficytu budżetowego. Przez cały ten okres gospodarki deficytowej cała opinia publiczna, prasa a nawet poważniejsi i rozumniejsi przedstawiciele klubu BBWR stali na stanowisku, że system „fort-wursteln“ w gospodarce skarbowej musi się skończyć i że zjawisko deficytu budżetowego musi raz wreszcie zniknąć. Zdawało się, że na tak radykalny krok może się zdobyć tylko rząd obecny, posiadający bezwzględna większość w ciałach ustawodawczych i wolę przeprowadzania akcyj takich, przed którymi niejedynemu rządowi się zaważał. Tymczasem brniemy coraz głębiej w gospodarce deficytowej, ponosimy coraz większe ciężary podatkowe, jesteśmy świadkami zdumiewająco pomysłowych imprez kredytowo-skarbowych ministra skarbu, a jednak zjawisko deficytu budżetowego nie tylko nie blednie, ale potężnieje z roku na rok.

Z końcowego przemówienia generalnego referenta budżetowego sejmowi posła Bogusława Miedzińskiego dowiedzieliśmy się, że obecna polityka budżetowa rządu opiera się na trzech zasadach: 1) oszczędności budżetowej, 2) nowe podatki, i 3) operacje kredytowe na rynku wewnętrznym.

Oszczędności budżetowe. Co do tego rząd uważa, że wszelkie środki zostały wyczerpane. Pensje urzędnicze nie dadzą się dalej obniżyć, wydatki na wojsko są opancerzone, podobnie i wydatki na oświatę, pensje inwalidzkie i emerytalne, służbę wewnętrzną i długi państwowe. W dziedzinie oszczędności budżetowych nie da się zatem niczego więcej dokonać. Pogląd ten jest mylny. W tej dziedzinie nie nastąpiły znów tak radykalne oszczędności, jak się to przypuszcza. W stosunku do roku 1929/30 kiedy wydatki budżetowe wynosiły około 3 miliardy zł., cyfra ta spadła obecnie o około 800 milionów, czyli o przeszło 25 procent. Część tych wydatków nie figuruje wprawdzie w obecnym budżecie, ale nie wynika z tego, aby nie ciążyła nadal na społeczeństwie. Wydatki te przerzucono prosto z ogólnego rachunku budżetowego na różne fundusze, stanowiące pewnego rodzaju małe budżety przy ogólnym budżecie państwowym. W tej dziedzinie nastąpiły zatem jedynie przesunięcia rachunkowe, a nie istotne oszczędności, bo ciężar utrzymywania tych funduszy gniecie tak samo, a może i więcej, społeczeństwo, jak wydatki, mieszczące się w ogólnym budżecie państwowym. Pozatem z budżetu odpadły poważne pozycje w dziale obsługi długów, ponieważ spadek dolara i funta zmniejszył realny ciężar obsługi długów zagranicznych państwa polskiego. Wstrzymanie rat amortyzacyjnych i procentów długu wojennego również odciążało pozycje wydatków budżetowych. Ale te oszczędności wynikły nie z zarządzeń rządu, ale z przyczyn zewnętrznych, można nawet powiedzieć, przypadkowych. Łączna suma „oszczędności“ w ten sposób osiągniętych stanowi bardzo wiele, sprowadzając właściwe oszczędności budżetowe, dokonane przez rząd, do granic około 15—20 proc. w stosunku do budżetu z lat wysokiej koniunktury. Zważywszy jednak, że realna siła nabywcza złotego wzrosła od tego czasu o około 50 procent, stwierdzimy, że także w dziedzinie wydatków budżetowych istnieją duże „nożyce“.

Wszystkie te oszczędności, to oszczędności mechaniczne. Jesteśmy przeciwnikami takiej polityki oszczędnościowej. Nie buduje nas wcale myśl, że ewentualne dalsze oszczędności wyrażą się w dalszym obciążeniu pensyj urzędniczych. Pensje urzędników państwowych znajdują się dziś na bardzo niskim poziomie. Poziomu tego nie należy w żadnym wypadku dalej obniżać. Życie go-

spodarcze jest zależne od biurokracji. Niskie pensje urzędnicze i zła ustawa mogą doprowadzić do powiększenia pokusy obchodzenia ustawy u urzędników i u obywateli przy pomocy pieniędzy. Nie buduje nas również myśl, że dalsze oszczędności w wydatkach mogą doprowadzić do skasowania kopert w urzędach, czy też telefonów lub pokojów dla interesentów. W ramach obecnego aparatu administracyjnego nie uważamy ani za możliwe, ani za celowe dokonywanie jakichkolwiek obciążeń wydatków budżetowych.

Ale z tego nie wynika, aby oszczędności w budżecie nie były możliwe. Oszczędności te są możliwe, celowe i konieczne. Mogą one nastąpić tylko w gruntownej reorganizacji administracji, w zwinieniu szeregu niepotrzebnych urzędów, w likwidacji mnóstwa biur, w skasowaniu stu tysięcy głupawych statystyk, — słowem w radykalnym przereźnięciu administracji. Oszczędności te mogą się również wyrazić w likwidacji etatystycznych placówek gospodarczych, kosztujących skarb państwa krocie i rujnujących siłę podatkową obywateli. Jeżeli państwo nie ma ich komu wydzierżawić, albo sprzedać, to niech je podaruje pierwszemu lepszemu przechodniowi na ulicy, który prowadząc te przedsiębiorstwa, będzie przynajmniej płacił podatek i w ten sposób pomagał skarbowi państwa. Może je otrzymać

Konsument uważający na swoje zdrowie powinien kupować czekoladę wyprodukowaną z gwarancyjnie czystych surowców.

**TAKĄ CZEKOLADĘ POLECA
A. PIASECKI S. A.**

„Strzelec“, albo „Legjon Młodych“, albo Pietrański z Ostrowia Wielkopolskiego, albo Kohn z Chrzanowa, — wszystko jedno, byleby prowadził przedsiębiorstwo z pożytkiem dla skarbu państwa, a nie na jego barkach.

Podatki. Cyfra podatków w Polsce dochodzi do 100. Swoją drogą, mamy rekord świata Walsiewiczówny i zwycięstwo Challenge'u, to możemy mieć rekord światowy i w liczbie podatków. Z pod stosu papierków urzędów skarbowych, ubezpieczalni społecznych, ZUPU itp. ledwie już widać głowę znękanego obywatela. Każdy rok przynosi nam nowe tytuły podatkowe i dalsze gromadzenie się zaległości podatkowych. Gdyby p. Miedziński albo p. minister skarbu zeszli kiedyś z ul. Wiejskiej względnie Rymarskiej i wpadli do pierwszego lepszego sklepu lub do fabryki i zapytali się kupca lub przemysłowca, czy mogą oni powiedzieć, że sklep względnie fabryka, które oni nazywają swoją własnością są rzeczywiście ich własnością — uszyszeliby zapewne odpowiedź: nie! Dlaczego nie? Bo jestem urzędnikiem skarbowemu, magistratowi, czy też zakładom ubezpieczeń społecznych winien tyle a tyle pieniędzy z tytułu zaległości podatkowych i innych. Wierzycieli prywatnych się nie boję, bo wierzyciele prywatni są wyrozumiali i zdają sobie sprawę z tego, że nie wolno niszczyć dłużnika licytacjami, bo licytacja nie im nie przyniesie, a dalsze prosperowanie przedsiębiorstwa może im przynieść z biegiem czasu zwrot ich wierzytelności. Ale wierzyciel publiczny, to nie wierzyciel prywatny. Sekwestrator, to nie właściciel wierzytelności. Sekwestrator spisuje protokół, wóz Grabaklego wywozi ruchomości na licytację, majątek idzie spać, dług redukuje się automatycznie do śmiesznie niskiej sumy, produktywna przedtem siła schodzi z życia gospodarczego. Dziś żaden kupiec ani przemysłowiec nie czuje się właścicielem swego majątku. Do każdego sklepu, czy fabryki może się zgłosić państwo w charakterze współwłaściciela z tytułu zaległych podatków. Przy górze zaległości podatkowych i socjalnych w kwocie ponad jeden miliard złotych, których państwo w żaden sposób nie może ściągnąć, rosną nowe podatki. Na organizm przywalony nadmiernymi ciężarami i leżący już na ziemi, nakładają się nowe ciężary.

Wewnętrzne operacje kredytowe. Na język ulicy przetłómaczone, oznacza to nową pożyczkę wewnętrzną. Poseł Miedziński sprzeczał się z ministrem Zawadzkim na temat, czy wprowadzić nowe podatki, czy też rozpiąć pożyczkę wewnętrzną. Wiedzieliśmy, że zgoda przyjdzie bardzo szybko. Trawestując znane przysłowie, można powiedzieć, że pan z panem się pogodził, a podatek dostał w skórę. Będziemy mieli i nowe podatki i nową pożyczkę wewnętrzną. Podatki mają dać kilkadziesiąt milionów złotych, a pożyczka wewnętrzna 250 milionów zł. Oczywiście, spodziewane jest przekroczenie prelimitowanej kwoty pożyczki. Pożyczka Narodowa przekroczona została prawie trzykrotnie i dała 350 milj. zł. P. Miedziński zechce prawdopodobnie tylko dwukrotnego przekroczenia nowej pożyczki, tj. osiągnięcia 500 milj. zł.

Pierwszy lepszy podręcznik ekonomii mówi, że jeżeli kursy pierwszorzędnych papierów państwowych na rynku pieniężnym nie dochodzą nawet do poziomu nominalnego, wówczas żadna dobrowola pożyczka nie może liczyć na powodzenie. Kto bowiem zechce kupić papier dla ulokowania swego kapitału, ten kupi papier już notowany i tańszy o kilkadziesiąt procent od nowego, tembardziej jeżeli stara pożyczka da mu większe oprocentowanie nominalne. Prawda ta jest tak stara, że nawet zrozumieli ją bywalcy kinowi na filmie „Rodzina Rotszyldów“, gdzie właśnie przedstawiono identyczny wypadek. Ale jeżeli p. Miedziński chce jeszcze raz spróbować skuteczność tego żelaznego prawa ekonomicznego, to niech uprosi p. ministra skarbu, aby wydał ostre polecenie do wszystkich urzędów skarbowych z tem, że ani naczelnikom, ani żadnemu urzędnikowi skarbowemu, anieź wogóle urzędnikowi państwowemu nie wolno telefonować do biur, sklepów i mieszkań prywatnych z zapytaniem, czy dana osoba, względnie przedsiębiorstwo subskrybowały nową pożyczkę. I niech nowa pożyczka wewnętrzna zostanie oddana bankom państwowym, czy prywatnym, które przeprowadzą subskrypcję bez użycia takiego aparatu propagandowego, jakim jest urząd skarbowy.

Pożyczka Narodowa miała być jednorazowym wysiłkiem społeczeństwa. Podkreślali to wszyscy ministrowie i działacze obozu rządowego, zaznaczając, że apelują do patriotyzmu obywateli. Dalej nie chcemy pisać o nowej pożyczce wewnętrznej.

J. D.

„Poleretz“ — Towarzystwo wymiany handlowej między Polską a Palestyną

Tel Awiw. ŻAT. Z inicjatywy prezesa Palestyńsko-Polskiej Izby Handlowej i Przemysłowej p. konsula Szelusza założone zostało towarzystwo dla wymiany handlowej między Polską a Palestyną pod nazwą „Poleretz“, z siedzibą w Tel Awiwie. Towarzystwo, które narazie zajmie się tylko komisową sprzedażą produktów polskich w Palestynie i sąsiadujących krajach Bliskiego Wschodu, oraz produktów palestyńskich w Polsce zarejestrowano jako jawną spółkę handlową.

Przewidziana jest przemiana na towarzystwo akcyjne.

Kapitał spółki wynosi około 4000 f. szt. i w miarę konieczności zostanie odpowiednio powiększony. W skład spółki wchodzi szereg firm i osób, przeważnie z Tel Awiwu. Dla finansowego poparcia spółki powołane zostało do życia towarzystwo holdingowe pn. „Easterr Banking et Commercial Cooperation Ltd.“ z pełnowpłaconym kapitałem alijnym w sumie 10.000 f. szt. pał.

Projekt Nowej Konstytucji

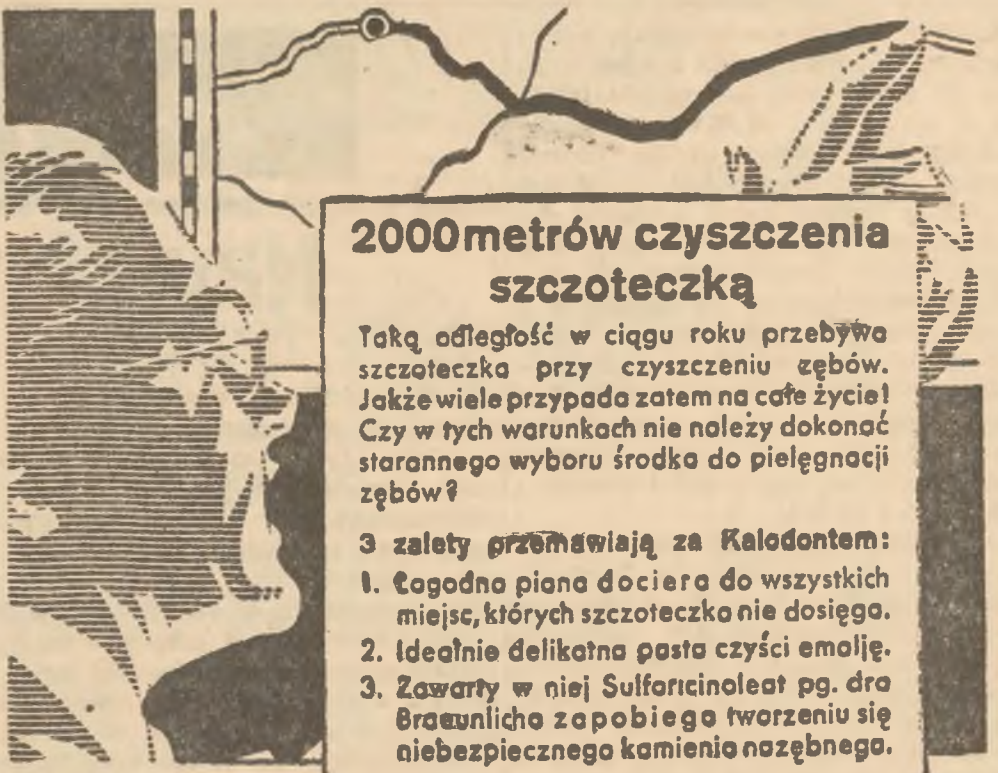
I.

Projekt nowej ustawy konstytucyjnej jest obiektywnym wyrazem nowej rzeczywistości w dziedzinie ustrojowej. Na nowym prawie opierać się będzie odtąd działanie konkretnych sił politycznych, reprezentowanych przez obóz rządzący, który zdobył władzę w maju 1926 r. Według tego prawa kształtowane będą odtąd konkretne stosunki państwowe. Dotychczas grupa rządząca bez skutecznego sprzeciwu przekształcała w życie dawny porządek prawny i organizowała wolę dla dokonania zupełnej przebudowy ustroju. Teraz określony przez ustawę konstytucyjną wylania się nowy ustrój.

Pragniemy w sposób obiektywny przedstawić jego zasady i idee kierownicze, które znajdują zresztą stale swój wyraz we wszystkich wystąpieniach przedstawicieli obozu rządzącego.

Określenie kształtu, treści i funkcjonowania nowego ustroju, określenie jego istoty i formy nie nastąpiło przez samo społeczeństwo, ani przez bezpośredni i pośredni wyraz jego woli. Nie nastąpiło żadnym sposobem demokratycznym, w którymby się zawierała zasada zwierzchnictwa ludowego. Jakkolwiek ustawę konstytucyjną uchwalono w Sejmie i Senacie Rzeczypospolitej to jednak określenie ustroju zawarte w „tezach konstytucyjnych”, wniesionych jako „tezy” na posiedzenie sejmiku z dnia 26 stycznia 1934 r. — określenie to wyszło z łona jednolitej grupy, która władzę zdobyła i władzę posiada. Grupa ta dotychczas przez działanie swej siły nadawała zupełnie odmienną treść dawnemu kształtowi republiki demokratycznej, określonej w konstytucji marcowej i na niej opartej. Jednakże grupa ta sprawując władzę przedstawiała ośrodek gotowej woli i wolę taką dla stworzenia nowego ustroju nie zmiennie organizowała.

Na tej woli opiera się istota autorytetu przeciwstawionego zwierzchnictwu ludowemu, przeciwstawionego rządowi parlamentarnym i liberalnym, które na pierwszym miej-

2000 metrów czyszczenia szczoteczką

Taką odległość w ciągu roku przebywa szczoteczka przy czyszczeniu zębów. Jakże wiele przypada zatem na całe życie! Czy w tych warunkach nie należy dokonać starannego wyboru środka do pielęgnacji zębów?

3 zalety przemawiają za Kalodontem:

1. Łagodno piana dociera do wszystkich miejsc, których szczoteczka nie dosięga.
2. Idealnie delikatna pasta czyści emalię.
3. Zawarty w niej Sulfuricinooleat pg. dra Braunlich'a zapobiega tworzeniu się niebezpiecznego kamienia nazębnego.

KALODONT

PRZECIW KAMIENIOWI NAZĘBNEMU

scu stawiały zasadę gwarancji praw obywatelskich i zasadę podziału władz państwowych.

WŁADZA JEDNOLITA I NIEPODZIELNA

Władza ustawodawcza, wykonawcza i sądowa były w dawnym ustroju od siebie oddzielone. Mogły się wzajemnie kontrolować i hamować. „Władza wstrzymywała władzę” w jej oddziaływaniu na życie społeczeństwa i jednostki, w oddziaływaniu na uznany zespół wolności politycznej obywateli. Projekt nowej konstytucji zrywa ze zasadą podziału władz.

Nowe państwo jest państwem autorytetu, państwem jednolitem, bo wedle określenia art. 2 ust. 4 „jednolita i niepodzielna władza państwowa skupia się w osobie Prezydenta

Rzeczypospolitej”.

Pod zwierzchnictwem Prezydenta Rzeczypospolitej pozostają wedle postanowienia art. 3 „Rząd, Sejm, Senat, Wojsko, Sądy, Kontrola Państwa oraz Samorząd terytorjalny i gospodarczy.

Tak tedy wszystkie zasadnicze ośrodki i kierunki władzy państwowej zależą od Prezydenta, a ponieważ Prezydent stoi na czele państwa i całej władzy (art. 2 ust. 1, 4) prze to od niego zależy i sposób rządzenia państwem. Nie parlament zatem, lub inne ciało zbiorowe, jako wyraz pośredni władzy państwowej (ludowej) jest najwyższą władzą państwową lecz Prezydent. Jego dekrety są aktami ustawodawczymi. Prezydent nie jest odpowiedzialny za swe akty, a akty wpływające z osobistych prerogatyw Prezydenta

Dr. EZRIEL CARLEBACH (Londyn)

DEKLARACJA

I.

Pamiętasz, jak to pod koniec bankietów stał zwyczaj nad zabrudzonymi stolami, na których porzucane były łupiny owoców i resztki ciastek, pamiętasz, jak to po nudnych „uroczystościach” ku jego czci podnosił swą masywną łysą głowę, w której iskry się jasne, wielkie oczy dziecka, pamiętasz, jak powstawał i mówił:

— Nie chcę waszych honorów! Nie chcę! Nie chcę waszego krzyku: Chaim Nachman Bialik!

Nie jestem „etrogiem” publicznym, stanowiącym własność całej gminy, takim co leży na stole w bóżnicy i każdy, któremu nie chciało się samemu sprawić sobie „czterech gatunków” zieleni na Sukot, zbliża się, bierze mnie do ręki, potrząsa mną, mruczy nademną jakieś błogosławieństwo — i na tem koniec! Nie chcę!

Boli mnie to!

Moją osobą nie wypełnia się jeszcze obowiązku wobec literatury hebrajskiej. Nie kupuje się moich książek i nie oddaje mi się czci poto, aby mieć spokój z wszystkimi innymi książkami i z wszystkimi innymi honorami wobec kultury hebrajskiej!

Czuję, że stoję pomiędzy wami i — zabieram, kradnę obcy honor, który im się należy, uroczystość, która im przysługuje.

Siedzę na waszych bankietach i słucham waszych mów, a z grobów wyzierają ku mnie zmarli, niedrukowani, ci co do was nie doszli, ci wszyscy Jehuda Halewiowie i Gabirolowie i Samuel-Hanagidzi. I oto ci dopominają się u mnie tego, co im

się należy, proszą się i straszą i oburzają: Dlaczego zabierasz dla siebie tyle? Dlaczego nas osłaniaś cieniem?

„Przemówiły wargi tych, co śnią sen wieczny w grobie”. Żydzi, na waszych bankietach nie mogą usiedzieć.

II.

Niesmak, zmieszany z żalem ogarniał go zazwyczaj i odrywało go od honorowego miejsca w spełnionych salach, wyciągał na ulicę i pędził po mieście przez całe północe.

Nie wolno!

Żydzi nie będą warci, ażeby ich ziemia nosiła. Nieuctwo rośnie w narodzie, a prawdziwe skarby leżą ukryte i pokrywają się pleśnią.

Z rękoma założonymi do tyłu i z kapeluszem nasuniętym na bakier — w ten sposób zazwyczaj burzył się, grzmiał i błyskawice ciskał.

Nieco pochylony szedł wtedy, jak zwykle. Jak gdyby plecy jego prosiły się o ciężar. Jak gdyby mówił: narzucicie mi na plecy jeszcze i jeszcze, ach jaki zaspany jestem, ach, nie wytrzymam już, ach, jak dobrze...

Zalman Sznour opowiada, jak to Bialik zazwyczaj mówił o swoim ojcu. Ten, gdy w szynkarstwie źle mu się wiodło, nagle ni stąd ni zowąd podnosił się, i z wielkiej radości, z wielkiej ochoty, żeby coś zdziałać, coś t w o r z y ć, brał na plecy worek ziemniaków i dźwigał go na strych. Tak sobie, z la-ski na uciechę. Zona krzyczała i robiła awantury, że się jeszcze przedźwignie, ale stary szynkarz nie

słuchał.

I cały jego bezużyteczny i daremny trud, by zdobyć nieco zarobku na utrzymanie rodziny, by cokolwiek zdziałać dla swoich, gdzieś wyteńczył się i napocił się, naharował — to wszystko wyładowywało się w takich przypiływach siły.

U syna, poety Bialika, te przejawy mocarnej siły były chroniczne. Nie pamiętamy poprostu chwili, by im nie ulegał.

III.

Pochylał zaś plecy, jak gdyby chciał wziąć na siebie ciężar wskrzeszenia do życia naszych duchowych bohaterów.

Podjął się nanowo wydać Majmonidesa. Misznę — spopularyzować. Opracować księgi moralu żydowskiego. Gromadzić skarby poezji hebrajskiej w Hiszpanji. Dać duchową syntezę całego tysiąclecia. Z setek obcych języków, w których Żydzi mówili i pisali, z setek obcych górusów kulturalnych, wyzwolić nasze rodzime pierwiastki, przejąć je w nasze posiadanie, przetłumaczyć na język hebrajski i spopularyzować, podać tę sprawę duchową dzieciom naszym i w szkołach rozpowszechnić, wystawić na wszystkich żydowskich półkach z książkami.

Chciał tłumaczyć wielkich klasyków literatury światowej, wydać apokryfy, całą literaturę niemieckiej „Chochmat Izrael” oczyścić z plewów i jej treść istotną przyswoić dla nas.

Do tego zaś — język hebrajski na nowo stworzyć. Terminologię dla wszystkich zawodów, pojęcia dla wszystkich teorii, nazwy dla wszystkich stworzeń — wszystko istnieje, wszystko posiadamy przecież, i trzeba tylko —

Trzeba tylko na to kilka funtów.

IV.

Z życia Bialika tych kilku funtów nie było. Ileż-

w dziedzinie rządzenia nie wymagają podpisu prezydenta rady ministrów i właściwego ministra. W zakres tych prerogatyw (wyliczonych w art. 13 od a do i) wchodzi samodzielna i samoistna decyzja co do obsady najwyższych władz i urzędów. Prezydent władny jest w każdym czasie wydawać dekrety, dotyczące organizacji Rządu oraz zwierzchnictwa Sił Zbrojnych (art. 42). — Przed Prezydentem jedynie są politycznie odpowiedzialni i przez niego mogą być odwołani: Prezydent rady ministrów i ministrowie. Władza Prezydenta wkracza również w dziedzinę sądownictwa, gdyż przysługuje mu prawo pociągania ministrów do odpowiedzialności konstytucyjnej przed trybunałem stanu (art. 25 i 13 h.)

Prezydent Rzeczypospolitej jest czynnikiem „nadrzędnym w Państwie” i „harmonizuje działanie naczelnych organów państwowych oraz rozstrzyga konflikty pomiędzy tymi organami”. (art. 11). Ponieważ obsadzanie najwyższych urzędów państwowych pozostaje zastrzeżone Prezydentowi, który według swego uznania mianuje najwyższych urzędników, przeto działanie jego autorytetu z natury rzeczy wywierać będzie wpływ na funkcje naczelnych organów, a wpływ ten na mianowanych przez niego ludzi może być w istocie decydujący.

Odpowiedzialny jedynie „wobec Boga i historii za losy Państwa” (art. 2 ust. 2) — Prezydent powoływany jest na ten urząd przez powszechne głosowanie obywateli z pomiędzy dwóch kandydatów. Jednego z tych kandydatów wskazuje ustępujący Prezydent Rzeczypospolitej, a drugiego stworzone przez nową konstytucję odrębne ciało t. zw. Zgromadzenie Elektorów (art. 16). Źródłem władzy Prezydenta jest zatem wola powszechna, ale wola kontrolowana przez autorytet Prezydenta ustępującego i przez Zgromadzenie Elektorów, które składa się z osiemdziesięciu elektorów „wybranych z pośród obywateli najgodniejszych” (w liczbie 50ciu przez Sejm i 25-ciu przez Senat oraz z 5-ciu najwyższych przedstawicieli władz i organów państwowych), a zatem przez obywateli

czem jest *Superior* w radjo?

Nawet w Anglii?...

Ciekawa interpelacja i dyskusja w Izbie Gmin.

Londyn. (ŻAT) Na posiedzeniu Izby Gmin labourzysta Buchanan zainterpelował rząd w sprawie faktu, który zaszedł w Glasgow, gdzie administracja pewnego bloku domów, zbudowanego przy poparciu funduszy podatkowych, odmówiła wynajęcia domu pewnej osobie tylko dlatego, że była ona żydowskiej przynależności rasowej. Interpelant pragnął wiedzieć czy minister dla spraw Szkocji wydał zarządzenia, aby domy budowane z udziałem subwencji rządowych, dostępne były dla wszystkich obywateli.

Odpowiadając na tę interpelację podsekretarz stanu dla spraw Szkocji Skelton, oświadczył, iż fakt podany w interpelacji jest mu znany. W międzyczasie administracja tego bloku domu zmieniła swe stanowisko i nie czyni już obecnie żadnych różnic przy

wynajmie mieszkań osobom, niezależnie od ich rasy i wyznania. Co się tyczy ostatniej części interpelacji, podsekretarz stanu zaznaczył, iż zarządzenia, o jakich mówi interpelant wykraczają poza ramy jego kompetencji.

Sir Percy Harris (narodowy liberał) zapytał, czy nie sądzi minister, że dyskryminacje ze względów religijnych są niepożądane.

Skelton odparł, iż co do tego nie może być naturalnie różnicy zdań, lecz konkretnie nie jest w mocy w tej sprawie wiele uczynić.

P. Janner zapytał, czy biorąc pod uwagę ważność sprawy, pan minister nie zechce rozważyć możliwości uniknięcia spraw tego rodzaju. P. Skelton odpowiedział, iż gotów jest rozważyć wszelkie dające się zastosować możliwości.

li z autorytetem podkreślonym i uznanym przez Sejm i Senat. Podnieść należy, że pomiędzy 5-ciu wspomnianymi wirylistami znajduje się generalny inspektor Sił Zbrojnych, czyli przedstawiciel czynnika faktycznej siły.

Nowy ustrój jest ustrojem autorytetu i silnej władzy wykonawczej. Nie zachowuje zasady podziału władz albowiem władza ustawodawcza przysługuje również Prezydentowi. Jego dekrety są aktami ustawodawczymi (art. 37) i nie mogą być zmieniane przez uchwałę Sejmu. Jedynie sam Prezydent władny jest zmienić swój dekret przez wydanie wana z udziałem subwencji rządowych, dotyczące organizacji Rządu, Zwierzchnictwa

Sił Zbrojnych, oraz organizacji administracji rządowej. (art. 42).

Jednolita i niepodzielna władza państwowa Prezydenta znajduje wreszcie ostateczny wyraz w tem, że Prezydent jest zarówno Zwierzchnikiem Rządu (art. 2 i 3) jak również Zwierzchnikiem Sił Zbrojnych (art. 12 d). Mianowany przez Prezydenta ew. Naczelny Wódz odpowiada przed Prezydentem za akty związane z dowództwem.

Dr. LUDWIK OBERLAENDER.

Chory żołądek...

to źródło różnych niedomagań. Ziola francuskie The Chambard regulują wypróżnienie i usuwają zaparcie. Cena torebki 35 gr. 1507x

Dla dzieci specjalna, pomarańczowa, smaczna pasta do zębów Bebedont-Szofmana

PRZEWROT W HYGIENIE DZIECKA

to się nie naprosił, ile nie zaklinał a nawet przeklinał — kłął na sjonistów na jiszuw, na organizację, na kongres — słuchano go, tak jak się słucha proroka...

Listy, które pisał o tem do naszych czołowych działaczy, rzucano do kosza. Traktowano jego idee o „kinus” o nagromadzanu rzeczy najlepszych i najpiękniejszych ducha żydowskiego jako zwykle bałafstwo, jako — „rzecz zbyteczną, najzupełniej zbyteczną”...

I może to nawet nie było pozbawione odrobiny sensu, że za życia jego trud ten uważano za zbyteczny i nie odczuwano nawet należycie konieczności tego, co głosił. Albowiem jak długo on był wśród nas, wszystkie te sprawy, o które dopominał się, miały swe żywe wcielenie. Wiedzano, słyszano kiedy niekiedy uduchowione słowa. Obawa, że skarb pójdzie w całość na zatrącenie, nie mogła wypłynąć, ponieważ był człowiek, który skarb ten sam zakopał i zna wszystkie znamiona i wie, gdzie go szukać i odszukać...

Teraz dopiero, gdy Bialika już niema, jakby strach ogarnął wszystkich: Kto wie, może już skarbu nie odnajdziemy... Jeszcze dzień i znów dzień upłynie, i znamiona coraz bardziej pójdą w zapomnienie. Jeszcze dzień i znów dzień, i nie pamięta się już szczegółów, usiłuje się wszelkimi siłami przypomnieć sobie nazwy miejsc, gdzie Bialik kazał czynić wykopaliska, ale tymczasem budzi się podejrzenie: czy jeszcze nie wymienił jakiegoś miejsca, jakiejś ukrytej ścieżki, której już nie pamiętamy? Sami zaś szukać i sami znaleźć nie potrafimy...

V.

Może właśnie skutkiem tego lęku powstał teraz nareszcie instytut Bialika, którego zadaniem jest urzeczywistnić wielki „kinus”, wielkie nagroma-

dzanie skarbów, które były marzeniem życia Bialika.

Może dzięki temu, nie wiem. Wogóle nie wiem nic o całej tej sprawie. Czytałem jedynie deklarację o założeniu instytutu, ustalającą cele jego. — I przekonałem się jedynie, że cele te obejmują wszystko to, co Bialik pragnął objąć ramionami i wyzwać na swoich precach. Obejmuje Filona Aleksandryjskiego i mówiących pisarzy, znalazły się tu słowniki i wydania dzieł „Wiedzy żydowskiej” w Niemczech, miesięcznik centralny i kwintesencja ksiąg moralu żydowskiego.

Plan jest — prawdziwym nadaniem Tory. Przywróceniem Żydom utraconej kultury.

I plan jest napisany w prostych i niewyszukanych, kategorijskich słowach. Bez przesady, cechującej zwykle apele, bez historycznych okrzyków „ratunku”, a natomiast jasno i zdecydowanie:

— Instytut Bialika wyda dzieła najwybitniejszych filozofów żydowskich.

Instytut Bialika wyda żydowską poezję.

Instytut Bialika przetłumaczy wydane i napisane w obcych językach doniosłe dokumenty ducha żydowskiego.

Jednym słowem: jasne paragrafy planu budowy żydowskiego ośrodka duchowego.

I czytając program ten z jego zdecydowaną prostotą, przeszło mi przez myśl:

— Nowa deklaracja, Balfoura.

VI.

Wiem, że to jest „bałafstwo” w najwyższym stopniu posługiwanie się tego rodzaju określeniami dla takich „nikłych” wydarzeń. Wiem, że od dziennikarza i gazety można żądać więcej realizmu. Wiem o tem wszystkim, a jednak —

A jednak nie pozwala to zamilknąć uczuciu i przekonaniu, że padły słowa, które mogą mieć ołbrzymie konsekwencje historyczne.

Poraz pierwszy organizacja sjonistyczna, tworząc ten instytut i biorąc na siebie odpowiedzialność za niego, zadeklarowała zasadę, która była dotąd bardzo od niej odległa.

Deklaracja nie zawiera nic więcej ponad słowa, oczywiście, ale takie są już deklaracje. Historycznymi prawdami stają się dopiero wówczas, gdy jakieś społeczeństwo przystępuje do urzeczywistnienia słów. Gdy się chce, przestaje być deklaracją — legendą.

Jeśli sjonisci zechcą, jeśli nareszcie z indywidualnej, skromnej i cichej miłości do ksiązek, drzemiącej w poszczególnych jednostkach uczynią ruch masowy, jeśli — marzenie setek i tysięcy ujmą w oficjalne ramy dla wskrzeszenia do życia duchowej ojczyzny ojców naszych — wtedy naprawdę stanie się coś takiego, co dla dziejów duchowych będzie temsamem, czem dla naszych politycznych dziejów było powstanie sjonizmu politycznego.

Jeśli deklaracja ta posłuży do tego, by na jej gruncie wybudować cztery ściany własnego domu duchowego dla tych wszystkich milionów zabłąkanych wśród obcych, zgubionych duchowo Żydów, którzy dziś nie mają własnej ojczyzny duchowej — wtedy nawet tak niewielki fakt, jak założenie małego instytutu wystarczy w zupełności, aby stać się datą historyczną.

Naród, mimo wszelkich wysiłków Bialika z siebie nie stworzy.

Ale naród może skonkretyzować posłannictwo Bialika i wprowadzić je w czyn.

Musi tylko chcieć to zrobić.

„Teutonia”

Genewa. ZAT. Cieszący się wielką poczytnością dziennik genueński „Il. Gavoro” wprowadził stałą rubrykę p. n. „Teutonia”, w której pismo notuje fakty przesładowań rasowych w Niemczech i podaje ostrej krytyce ustawodawstwo Rzeszy Niemieckiej, oparte o „paragraf aryjski”. Pismo zamieszcza wyczerpujące sprawozdania swego berlińskiego korespondenta, obiektywnie oświetlające ciężką sytuację żydowską w Niemczech.

Norymberga. ZAT. Na imprezie zorganizowanej przez „Nordische Gesellschaft” w Norymberdze, Julius Streicher wygłosił słowo wstępne do odczytu niejakiego dr. Mיעna z Oslo. Według doświadczonej relacji „Fränkische Tageszeitung”, Streicher oświadczył w swym przemówieniu m. in.:

„Aby nie maszerować ślepo w przyszłość, musi się patrzeć na świat oczyma rasoznawcy. Należy umieć rozróżnić między Murzynem, Mongołem, człowiekiem nordyckim a — Żydem. Nie sądzę, aby ktokolwiek słuszniej odemnie postępował w stosunku do Żydów. Daję temu wyraz do 15 lat, uświadamiając opinię publiczną o tem, kim jest Żyd... Z chwilą, gdy zgarniemy ten 16-miljonowy naród i skupimy go gdziekolwiek, choćby na jakiejś bezludnej wyspie, Żyr przestanie być Żydem, nie będzie mógł żyć, nieczem pasożyt usunięty od swej pożywki”

W słowie końcowym, po odczycie, Streicher oświadczył: „Wstrząsającą jest świadomość, że żyjemy w świecie, noszącym w sobie zarodek śmierci. Równie dobrze wiemy, że nie spocznie my, aż nie doprowadzimy do końca walki z zydostwem”.

Norymberga. ZAT. Urzędowa „Deutsches Nachrichten-Büro” donosi: „Julius Streicher obchodził jubileusz 50-letnia urodzin. W związku z tem zaprosił on stu z najstarszych członków partji na uroczystość, na którą przybył także kanclerz Adolf Hitler celem osobistego złożenia gratulacji „Führerowi” Frankonii. Przy tej sposobności Hitler wygłosił przemówienie, w którym podkreślił iż uważa Streichera za swego współzermierza. Mowca wie, że w Norymberdze jest mąż, który nigdy i w żadnej sytuacji nie zawaha się i zawsze stać będzie za nim (Hitlerem)”.

Berlin. ZAT. „Landeszeitung” w Neu-Sterlitz donosi, że wystawy okien tamtejszych firm żydowskich zostały przez nieznaną sprawcę zamalowane napisem „Juden”. Usunięcie napisu okazało się niemożliwym ze względu na chemiczny skład farby, której sprawcy użyli.

Kolonja. ZAT. Z polecenia prezydenta policji w Kolonji zarząd tego miasta zmienił nazwy ulic: Mendelssohn-Strasse na Liszt-Strasse, Heine-Strasse na Körner-Strasse oraz Offenbach-Strasse na Brahms-Strasse.

Karlsruhe. ZAT. Tutejsze pismo „Der Führer” donosi, że w m. Bretten odbyło się wielkie zgromadzenie urzędników municypalnych i gminnych całego okręgu Bretten. Gauinspektor Krammer wygłosił na zgromadzeniu odczyt nt. „Żyd w państwie ludowym”, który był przeplatany następującymi twierdzeniami: „Za mało uwagi poświęcamy kwestji żydowskiej. Żydzi zawsze są elementem rozkładowym w życiu narodów. Żydowi obce są pojęcia wierności i honoru. Żyd jest pasożytem w życiu narodów” itd.

Berlin. ZAT. Redagowany w streicherowskim duchu nowy tygodnik berliński „Der Judenkenner” występuje z takim oto żądaniem: „Żyd, który zhańbił niewiastę aryjską, musi ponieść śmierć! Niewiasta aryjska, która oddała się Żydowi, musi umrzeć wraz ze swym kochankiem! Aryjska, która wyszła za Żyda, lub Aryjczyk, który poślubił Żydówkę, muszą być wypędzeni z kraju!”

Norymberga. ZAT. „Fränkische Tageszeitung” donosi, że urząd dla spraw wypożyczalni książek w Frankonii opracował specjalny program szkolenia bibliotekarzy w zakresie rasoznawstwa. Hasłem programu jest: „Tylko ludzie aryjscy, tylko poeci krwi nordyckiej umieją pisać książki niemieckie”.

Żądajcie wszędzie „Nowego Dzennika”

DLA PIĘKNA TWEGO CIAŁA —

„niech każda Two kąpiel będzie kąpiel piękności... używaj mydła Palmolive! Wyrabiane z olejów owoców oliwnych i palm — wnika głęboko w pory, zachowuje skórę gładką.

MYDŁO PALMOLIVE

Wieści z Palestyny

„Pan jest za wielkim burmistrzem dla tak małego miasta...”

Wysoki Komisarz w Tel Awiwie

WIZYTA U BURMISTRZA DIZENHOFA. — TEL AWIW LICZY DZIŚ 120 TYSIĘCY MIESZKAŃCÓW. — ROZMOWA WYSOKIEGO KOMISARZA Z ARTYSTAMI HABIMY.

Jerozolima (Palkor). W ubiegły piątek Wysoki Komisarz Palestyny, sir Artur Wauchope, zwiedził Tel Awiw. Bezpośrednio po przybyciu do miasta Wysoki Komisarz udał się do domu burmistrza Dizenhofs, Wysoki Komisarz wyraził radość spowodowaną powrotem p. Dizenhofs do zdrowia po ciężkiej chorobie, życząc mu, by jaknajrychlej mógł powrócić do aktywnej i twórczej pracy w samorządzie palestyńskim.

W toku dalszej rozmowy poruszono szereg najważniejszych spraw miejskich, między innymi problem rozpoczęcia wielkich robót kanalizacyjnych, które mają być przeprowadzone w Tel Awiwie i mają uwolnić miasto od szkód, wyrządzanych rokrocznie przez powodzie.

Wysoki Komisarz zapytał w dalszym ciągu burmistrza Dizenhofs, ile ludności liczy obecnie Tel Awiw. W odpowiedzi na to oświadczył burmistrz Dizenhof, że ocenia obecną cyfrę ludności Tel Awiwu na 120 tysięcy dusz. — Przy tej sposobności przypomniał sir Wauchope p. Dizenhofowi rozmowę ich z przed dwóch lat, kiedy cyfra 100 tysięcy mieszkańców Tel Awiwu wydawała się im „muzyką przyszłości”. Ze swej strony burmistrz Dizenhof opowiedział Wysokiemu Komisarzowi, jak to podczas odwiedzin zmarłego lorda Balfoura Tel Awiw liczyło zaledwie 30 tysięcy dusz. Lord Balfour powiedział wówczas do Dizenhofs: „Jest pan za wielkim burmistrzem dla tak małego miasta”. Dizenhof odpowiedział: „Nie szkodzi. Miasto wyrośnie i stanie się większe”.

Z mieszkania burmistrza udał się Wysoki Komisarz do muzeum Tel awińskiego, gdzie zwiedził wystawę słynnej rzeźbiarki Chany Orłow. Następnie Wysoki Komisarz w otoczeniu swity udał się na plac, gdzie ma stanąć nowy gmach Habimy. Tu powitany został przez przedstawicieli zespołu Habimy Rowinę i Gnesina, oraz przez prof. Kaufmanna, twórcę planu nowego gmachu Habimy.

Po wyczerpujących wyjaśnieniach, których u dzielili przedstawiciele Habimy, Wysoki Komisarz oświadczył, że widzi w Habimie symbol palestyńskiej sztuki i spodziewa się, że nowy gmach okaże się godnym ducha Habimy. Przy pożegnaniu Wysoki Komisarz wrócił się do przedstawicieli Habimy, prosząc z uśmiechem, by nie zapomnieli zarezerwować dla niego dwóch biletów wstępu na pierwsze przedstawienie, które Habima da już w swoim nowym gmachu...

Rada miasta Tel Awiwu wyraża współczucie Nablusowi

Uczenie pamięci Maksa Liebermanna.

Jerozolima. (Palkor) Na ostatnim posiedzeniu Tel-Awiwskiej Rady Miejskiej uchwalono przesłać zarządowi miasta Nablus (biblijne Szchem) list z wyrazami współczucia spowodu wielkich strat w ludziach i mieniu, poniesionych przez to miasto w czasie ostatnich burzy i powodzi. Miasto Nablus, jak wiadomo, zamieszkałe jest wyłącznie przez Arabów.

Otwierając posiedzenie, burmistrz Tel A-

wiwu poświęcił serdeczne wspomnienie pośmiertne znakomitemu malarzowi Maksowi Liebermannowi, którego pamięć rada miejska uczciła przez powstanie.

Konferencja Judenstaatspartei w Palestynie odrzuca projekt porozumienia z rewizjonistami

Stanowisko partji wobec Egzekutywy Sjonistycznej.

Jerozolima. (Palkor) W ubiegłą sobotę odbyła się w Tel Awiwie konferencja palestyńskiej Judenstaatspartei. Między in. zastanawiano się nad tem, czy istnieje możliwość porozumienia i fuzji pomiędzy Judenstaatspartei a rewizjonistami. Znaczną większość głosów odrzucono projekt ugody z rewizjonistami.

Przywódca Stronnictwa Państwa Żydowskiego p. Meir Grossmann w referacie swoim oświadczył, że pozostanie nadal w opozycji wobec obecnej Egzekutywy sjonistycznej, jakkolwiek żywi uznanie dla pewnych jej akcyj.

Trudności przy realizacji projektu węzłowej stacji kolejowej w Tel Awiwie

Rząd nie chce ruszyć milionowych rezerw!

Jerozolima. (Palkor) Dzisiejsza prasa arabska donosi, że rząd zaniechał planu przeniesienia węzłowej stacji kolejowej w Ludd do Tel Awiwu.

Jak się agencja Palkor z miarodajnego źródła dowiaduje, przedwczesną jest rzeczą mówić o zaniechaniu planu wybudowania w Tel Awiwie centralnej stacji kolejowej, która łączyła Tel Awiw wprost z Hajfą, a nie przez stację węzłową Ludd, jak to było dotąd. Plan ten znalazł pełną aprobatę brytyjskiego eksperta do spraw kolejowych, który niedawno zwiedził Palestynę. Wyłoniły się jednak trudności natury finansowej.

Jakkolwiek rząd palestyński dysponuje w tej chwili wielkimi rezerwami, które przekraczają już sumę 4 i pół miliona funtów z nadwyżki dochodów uad wydatkami, to jednak rząd nie chce naruszać tych funduszy zamierzając nagromadzić w kasie rezerwę, sięgającą sumy pełnego budżetu rocznego. To stanowisko rządu utrudnia realizację projektu w sprawie utworzenia centralnej stacji kolejowej w Tel Awiwie. Nie można jednak mówić o zupełnym zaniechaniu projektu.

ODPOWIEDZI REDAKCJI:

P. MEC. S. W N. SĄCZU: Adres „Problemy”: Warszawa, Frascati 18. Zamieścimy wkrótce jeden z artykułów.

MGR. M. B. KRAKÓW: Umieścimy w jutrzszym dodatku poniedziałkowym.

IIA: Artykuł dobry — niestety nie dla nas.

PANI AM... W Nowym Sączu: Uwagi słuszne. Postaramy się zaradzić temu.

Zgubne nałogi

jak nadużycie tytoniu lub alkoholu rujną organizm ludzki i stwarzają podatny grunt dla chorób wszelkiego rodzaju, z gruźlicą na czele. Należy o tem uświadomić szerokie sfery społeczne, należy prowadzić wyteżoną akcję, aby uchronić liczne zastępy przed grozą ciężkiej choroby i przedwczesnej śmierci. Zastąpić należy wysoce szkodliwe narkotyki produktem zdrowym i posiłnym. Jest nim znakomita czekolada f. „PLUTOS“ S. A., która przoduje w produkcji krajowej.

NA MARGINESIE

Stara „Frankfurterka“ broni się

Omyliliśmy się w naszych przypuszczeniach. Pisząc o nagonce na Hermana Onckena, wybitnego historyka niemieckiego, którego książka o Cromwellu ściągnęła na niego tyle gromów i tyle oburzenia, wyraziliśmy nadzieję, że nagonka ta narazie nie pociągnie dla Onckena żadnych następstw konkretnych, bo Oncken i tak za parę miesięcy kończy 65-ty rok życia, osiągnie więc wiek, w którym będzie mógł pójść w odstawkę. Wszak jak już pisaliśmy, specjalnie skrócono dla „profesorów uniwersytetu” lata służby, by na podstawie tej „lex Oncken” móc posłać nieprawomyślnie jednostki na zieloną trawę. Okazało się jednak, że nie wolno żywić żadnych iluzji co do taktu władzy Trzeciej Rzeszy, albowiem Onckenu wprost udzielono dymisji. Wolano sprawę zakończyć skandalem, niż załatwić się w sposób cichy i dyskretny z niewygodnym uczonym. Nie można tej metodzie nawet odmówić pewnej racji, bo i tak już dużo do stracenia nie było...

Ale na tem jeszcze nie koniec, bo głowa Onckena nie wystarcza, by zaspokoić mściwość germańską. Przekonała się o tem „Frankfurter Zeitung”, która jak już pisaliśmy zdobyła się na odwagę, by wystąpić w obronie nietyle Onckena, ile wolności nauki. Długo stara Frankfurterka na odpowiedź nie czekała, bo na drugi dzień po ukazaniu się artykułu we „Frankfurter Zeitung” wystąpił przeciwko niej z gwałtowną filipiką „Der Völkische Beobachter”. Sprawa poszła rzekomo o propagowanie demoliberalizmu, który w Trzeciej Rzeszy oddawna znajduje się na indeksie, w gruncie jednak rzeczy chodzi o coś zupełnie innego. Całą tę kampanję przeciwko „Frankfurter Zeitung” prowadzi dyktator prasy niemieckiej Amman, naczelny redaktor koncernu prasowego, którego głównym akcjonariuszem jest sam Führer. Amman był podczas wojny światowej feldweblem Führera, który ma mu też bardzo wiele do zawdzięczenia. Gdy Hitler objął zbankrutowany tygodnik „Der Völkische Beobachter”, założony przez publicystę Eckardta, nie miał pieniędzy na finansowanie go i gorliwie przyjął ofertę przypadkowo spotkanego na ulicy swego feldwebela, że zajmie się stroną ekonomiczną.

Wkrótce „Der Völkische Beobachter” zaczął wychodzić jako dziennik. Później Amman znalazł groźnego konkurenta w osobie zastrzelonego dnia 30 czerwca ub. r. Gregora Strassera, który, jak wiadomo, stał się właściwym twórcą partii, dzięki przeniesieniu ruchu narodowo-socjalistycznego do Niemiec północnych. Gregor Strasser przy pomocy swego intelektualnie od niego wyżej stojącego brata Ottona, przebywającego obecnie na emigracji w Pradze, założył swój koncern prasowy „Der Kampf” i stał się nieomal monopolistą hitlerowskiej opinii publicznej. Nie ulega chyba wątpliwości, że w ostatecznej rozgryw-

Józef Piłsudski o kwestji żydowskiej

IV.

ŻYDZI W NOWEJ POLSCE.

Jak sobie wyobraża J. Piłsudski dalsze współzycie obu narodów.

„SOLIDARNOŚĆ PROLETARJATU POLSKIEGO I ŻYDOWSKIEGO“

„...które mieszkając obok siebie i znosząc ten sam i przez te same osoby prowadzony ucisk i wyzysk, powinny zespolić swe siły i bez wątpienia kiedyś to uczynią“.

„...solidarność ta daje rękojmię, że w razie uzyskania niepodległości nawet z zachowaniem ustroju burżuazyjnego, proletariat żydowski będzie miał w republice polskiej pewnego i silnego sprzymierzeńca w uświadomionym robotniku polskim, który aż do dnia zwycięstwa nie przestanie toczyć walki śmiertelnej z wszelką niesprawiedliwością, czy to narodową, czy ekonomiczną lub polityczną“.

Jest w tych słowach uznanie samodzielności, niezależności żydowskiego proletariatu. Istnieje proletariat żydowski, o własnych celach, tak, jak jest proletariat polski, niemiecki, czy jakikolwiek inny. Takie uznanie ze strony znakomitego teoretyka i przewodzącego znacząco bardzo wiele. Żydowski ruch socjalistyczny musiał bardzo długo jeszcze walczyć o uznanie swej samodzielności, t. zn. o prawo do własnej, niezależnej partii, na wewnątrz i na zewnątrz. Na wewnątrz musiał walczyć z tymi Żydami - socjalistami, którzy mieli zupełnie spaczony, doktrynerski pojęcie „powszechności” socjalizmu, którzy w najmniejszym akcentowaniu potrzebę czy odrębności żydowskiego proletariatu, upatrywali niebezpieczny „zwrot do narodowego punktu widzenia”, jak to widzieliśmy na przykładzie języka żydowskiego. Na zewnątrz zaś z temi ruchami socjalistycznymi, które ze względów taktycznych czy oportunistycznych nie chciały uznać niezależności żydowskiego proletariatu.

Warto porównać to niezwykle lojalne stanowisko ze stanowiskiem, zajętem w analogicznej sprawie przez — Lenina. Lenin w swych pracach „Czy proletariat żydowski potrzebuje samodzielnej partii żydowskiej” (1903) oraz „Stanowisko „Bundu” w Partji” głosi pogląd, że proletariat żydowski nie jest „proletariatem pełnowartościowego narodu” i na tej podstawie odmawia „Bundowi” prawa do samodzielnej partii. Piłsudski, o wiele wcześniej, reprezentuje konsekwentny, narodowy punkt widzenia i traktuje proletariat żydowski całkowicie równorzędnie z każdym innym proletariatem.

Piłsudski był tym, który doprowadził do zwycięstwa myśl walki o niepodległość w Polskiej Partji Socjalistycznej, wysunął ją na czoło jej programu. A potem przekuł ideologię proletariacką na ideologię narodową. Zrozumiał że w walce o wolność należy wciągnąć cały naród, wszystkie jego warstwy, że udział całego narodu w powstaniu jest nieodzownym warunkiem jego skuteczności.

Piłsudski zdawał sobie w okresie swego socjalistycznego myślenia sprawę, że stosunki między ludem polskim a ludem żydowskim

zbudowane być winny na zasadach solidarności.

Jest nietylko konsekwencją logiczną, ale i racją stanu, i rozwojem politycznym chcieć oprzeć stosunki między społeczeństwem polskim, i społeczeństwem żydowskim, nietylko ich proletariatami, ale całym społeczeństwem, na harmonji i solidarności. Zastąpmy słowo „proletariat” przez słowo „naród”, co zresztą zrobił Józef Piłsudski w innych zagadnieniach, a będziemy mieli program polityczny nowoczesny, dla naszego pokolenia. Program, jakiego w Polsce dotąd niema...

SPADEK KOSZTOWNY I CIĘŻKI...

Najciekawsze i może najaktualniejsze myśli w sprawie żydowskiej, wypowiedział Piłsudski w ułożonej i podpisanej przez siebie odezwie: „Do towarzyszy socjalistów - Żydów w polskich zabranych prowincjach” (numer 5 „Przedświtu” z maja 1893 str. 8—10) tak, jak zresztą odezwy, zdaniem biografów Piłsudskiego, zawierają dlań „rzeczy najbardziej charakterystyczne”. Zawiera ona w pierwszej części resumé wypowiedzianych w innych miejscach poglądów. Podkreśla znów momenty wspólnych zadań, bierność i indyferentyzm żydowskich mas, a w szczególności przeciwstawia się z całą siłą rasyfikatorskim tendencjom pewnej części inteligencji socjalistycznej pochodzenia żydowskiego.

I skierowując wzrok Żydów w stronę Polski, wypowiada słowa, które mogą być myślą przewodnią dla tych, którzy przystąpią kiedyś do naprawy stosunków polsko-żydowskich, słowa, które dowodzą, że Piłsudski doceniał wagę tego zagadnienia w splocie polskich problemów:

„...przyjmujemy spadek kosztowny i ciężki, który nam dawniejsza polityka polska pozostawiła. Przyjmujemy więc i na nas... rozwiązanie kwestji żydowskiej. Nie zwalamy zatem całego ciężaru na ludność żydowską: dalekim od nas jest wszelki nawet cień niechęci lub złorzeczenia. Przyjmujemy na siebie wszystkie obowiązki, które na nas realny stan społeczno-politycznych warunków kraju nakłada; przyjmujemy więc i rozwiązanie kwestji żydowskiej. Powiemy nawet, że jej rozwiązanie ma dla nas pierwszorzędne znaczenie...“

Tak przemawia mąż stanu. Bez hucznych przyrzeczeń, bez szumnych obietnic, ale mimo to słowa o poczuciu dla historycznego znaczenia problemu (...który nam dawniejsza polityka pozostawiła).

Oczywiście nie jest to żaden sentymentalny filosemityzm. Zdaje sobie sprawę, że to „spadek ciężki”. Wiemy o tem, i zawsze my Żydzi podkreślali, że sprawa żydowska do łatwych nie należy. Ale mąż stanu musi patrzeć poza piętrzące się trudności, w dalszą przyszłość, wie że kwestja żydowska rozwiązała, że Żydzi wolni mogą mieć „pierwszorzędne znaczenie” dla Polski. I zdaje sobie autor doskonale sprawę, że istnieje tylko jedno wyjście, jedno rozwiązanie, pozytywne, że ten problem może być rozwiązany tylko bez „nienawiści i złorzeczenia.”

DR. M. POMERANZ

ce ze Strasserami i ten moment odegrał dużą rolę. Po obaleniu Strasserów i po triumfie hitleryzmu zaczął Amman śnić swój sen o opanowaniu całej prasy niemieckiej. Podstawą operacji Ammana stały się technicznie bogato wyposażone drukarnie i maszyny rotacyjne skonfiskowane socjalistom, a naciskowi z góry oprzeć się nie mogły pisma prowincjonalne, które systematycznie wcielał dyktator prasowy do swego koncernu. Amman był już bliskim celu, ale na przeszkodzie stanęły dawne tak popularne i tak zasłużone dobrą opinią na całym świecie cieszące się pisma liberalne. Z „Vossische Zeitung” i z „Berliner Tageblattem” łatwo sobie można było dać radę. Natomiast stara „Frankfurterka” tak łatwo

nie dała się zgryźć. Jest to jedyny zresztą organ w Niemczech, który od czasu do czasu między wierszami przemycił słowo krytyki.

Ze „Frankfurterka” czuje mocne plecy za sobą świadczy sposób, w jaki zareagowała na napaść ze strony „Der Völkische Beobachter”. „Frankfurter Zeitung” oświadcza poprostu, że nie ma zamiaru polemizować z insynuacjami. „Frankfurterka” może sobie pozwolić widocznie na tę odwagę, ponieważ za jej plecyma stoi potężny koncern przemysłowy I. G.-Farben, a jej protektorem jest też i dyktator gospodarczy dr. Schacht. Zobaczymy, jak się ta rozgrywka skończy.

(—e)

Katastrofalna sytuacja lekarzy żydowskich w Austrii

Młodzi lekarze-Zydzi pozbawieni praktyki szpitalnej i możliwości egzystencji

Wiedeń. (ŻAT) Tragiczna sytuacja młodych lekarzy - Żydów w Austrii zobrazowana została w ostatnim numerze „Mitteilungsblatt” związku lekarzy - Żydów. Od 22 miesięcy nie dopuszcza się lekarzy - Żydów do wiedeńskich szpitali publicznych, pozbawiając ich tem samem elementarnego prawa do kształcenia zawodowego. „Zdając sobie sprawę z ciężkiej na nas odpowiedzialności — pisze „Mitteilungsblatt” — musimy wskazać, w jak katastrofalnej depresji znaleźli się całkiem niewinnie ci młodzi ludzie i doprawdy nie jest pogróżką, gdy się twierdzi, że wielu z nich nosi się zamiarami samobójczymi.”

Z wiedeńskich kół lekarskich korespondent ŻAT-nej dowiadyuje się jeszcze następujących szczegółów: Ponieważ młodzi lekarze - Żydzi nie są dopuszczani do praktyki szpitalnej, czynione są starania, aby zdobyć

dla nich możliwość doksztalcenia się w szpitalach zagranicznych. Powstała w ten sposób paradoksalna sytuacja. Podczas gdy dawniej lekarze z Ameryki i innych części świata przybywali do Wiednia celem uzupełnienia studjów i specjalizacji, obecnie młodzi żydowscy lekarze wiedeńscy zmuszeni są szukać możliwości uzupełnienia studjów w Ameryce.

Za parę miesięcy opuści już wiedeński „Szpital powszechny” ostatni żydowski lekarz - sekundarjusz. Według obowiązujących przepisów specjalizacja wymaga 3 do 5 letniej pracy w odpowiedniej klinice lub oddziale szpitalnym. Ponieważ nie dopuszcza się asystentów - Żydów, nie mają więc oni możliwości specjalizacji. Na drodze przeróżnych szykan i ograniczeń tracą lekarze-Żydzi w Austrii wszelką możliwość egzystencji.

Grypa zagraża Twemu zdrowiu!

Tę małą tabletkę Togonal stosuje się przy grypie. Przyjmując tabletki Togonal w dawce 3 tabletki 3/4 razy dziennie, doznaje się ulgi i spadku gorączki. Gdy więc poczujesz pierwsze dreszcze, nie zwlekaj ani chwili, zażyj natychmiast Togonal! Oryginalne tabletki Togonal do nabycia w najbliższej aptece.

ECHA ZE SWIATA

Z dziwactw karnawału paryskiego

Bogacze amerykańscy, mieszkający w stolicy Francji, sadzą się jeden przez drugiego, aby urozmaicić urządzone przez siebie przyjęcia karnawałowe.

Jednym z takich przyjęć oryginalnych był „cocktail-dinatoire”, wydany przez państwo Mathis w swym pałacyku w dzielnicy Passy.

Zabawa rozpoczęła się o godz. 6 popoł., a dosięgła szczytu o godz. 3 po północy. Kronikarze towarzystwa paryskiego oświadczają, że szampan był tam świetny, orkiestra pierwszorzędną, a panie czarujące. Sensację zaś stanowił tak popularny w Paryżu sprzedawca bliczny pieczonych kasztanów, którego piecyk ustawiono w jednym z kątów salonu. W innym kącie widniał stragan jarmarczny sprzedawczyńi smażonych na oczekaniu ciasteczek groszowych, w innym zaś jeszcze — „Marchand de plaisir”, ciągnący w grubych swych rękach jedwabistą pastę cukrzaną.

Stragany miały wielkie powodzenie. W końcu jednak sprzedawca kasztanów oświadczył, że znudziło mu się już jednostajne zajęcie wydawania kasztanów i że z chęcią zatańczyłby dla rozrywki. Słyszac to pulchna księżna S. ofiarowała mu się, śmiejąc, za partnerkę i oto ku ogólnej ucieście zatańczyła z nim, przy dźwiękach orkiestry, walca. Ale okazało się przytem, że ten kasztaniarz o spracowanych, zasmolonych rękach i w grubych butach, daleko lepiej tańczy, niż wszyscy obecni panowie z towarzystwa, to też stał się wnet największą atrakcją zabawy.

Ogromnem też powodzeniem cieszyła się „Knajpa jednonocna” (Boite d'une Nuit), jak nazwali zabwę w swym pałacu urządzonej, małżonkowie Frank Jay-Gould.

Tu znów salon zamieniony był w typowy paryski lokal nocny, z występami pierwszorzędnymi artystek i artystów kabaretowych. Pierwszy cocktail podano o godz. 11-tej w nocy a zabawę zakończyło dopiero o godz. 9 zrana podanie gorącej czekolady.

Bezrobotny artysta zdobywa nagrodę za najlepszy obraz

Zupełnie prawie nieznanymi australijski artysta malarz. 34-letni Henry Hanke, zmuszony wskutek bezrobocia w swym fachu artystycznym, do pracy z łopata i kilofem w ręce przy budowie dróg z funduszu zapomogowego miasta Sydney, otrzymał w tych dniach w Sydney nagrodę im. Archibalda w sumie 352 funtów szterl. za najlepsze dzieło sztuki z pośród 92 artystów, ubiegających się w r.

Groźba wybuchu wojny w Abisynji

Dzielnica handlowa w stolicy Abisynji Adis Abeba.

b. o tę nagrodę.

Hanke studjował przez 5 lat malarstwo u artysty malarza J. D. Waskinsa, następnie zaś pracował samodzielnie. Nie mogąc jednak zarobić tą drogą na kawałek chleba, przyjął posadę na sydneyjskim targu jarzyn, gdy zaś po pewnym czasie, wskutek redukcji personelu targowego, stracił i to zajęcie, musiał wziąć się do łopaty, jako zwykły kopcacz przy robotach publicznych, zorganizowanych przez komitet zapomogowy.

Nagrodzony obraz przedstawia autoportret artysty i malowany jest na płótnie domowej roboty farbami, które artysta sam spreprował.

Ciekawy eksperyment pocztowy

„Pewien mieszkaniec miasta San Francisco przypiął szpilką banknot dolarowy do pocztówki, adresowanej do prezydenta Stanów Zjednoczonych i wrzucił pocztówkę do skrzynki pocztowej.

Na pocztówce widniały słowa następujące: „Jeżeli ten dolar dostanie się do rąk Pana, to znaczyć będzie, że powróciło już zaufanie do Boga i zanika chciwość pieniędzy”.

I pocztówka z przypiętym dolarem doszła do rąk prezydenta Roosevelta.

Pytanie jednak, czy doszłaby, gdyby do niej przypięto nie banknot dolarowy, lecz stu lub tysiąc dolarowy?

No, ale gdzieindziej zlakomionoby się zapewne nawet na tego dolara.

Podziękowanie.

W Panu DR. JÓZEFOWI FRISCHEROWI, chirurgowi, składamy tą drogą serdeczne podziękowanie za sześcioletnią przeprowadzoną operację i nader troskliwą opiekę podczas choroby naszej córki.

2504x

ZELAŹNIKOWIE.

Piotki z Hollywood

Buster Keaton przyjmował gości i pełnił bez uśmiechu honory pana domu. Nils Asther zamówił herbatę i dwa jajka w szklance, — a Gary Cooper dodał, prosząc o to samo, iż muszą być świeże.

Buster Keaton pospieszył do kuchni i zameldował kucharce:

— Cztery jajka w szklance — dwa z nich muszą być świeże.

Pewnego dnia spotkała Mae West Jeanette Mac Donald w pięknym, nowym futrze, 50-tem chyba z rządu.

— Ach, co za cudowny płaszcz! — zauważyła z miną znawczyni Mae West.

— Podoba się Pani? — ucieszyła się Jeanette — otrzymałam ten prezent od mego najnowszego wielbiciela. Kosztowało go to 2000 dolarów.

Parę dni potem nastąpiło drugie spotkanie dwóch gwiazd. Tym razem Mae West prezentowała nowe breitschwanze.

— Ach, co za cudne futro! — krzyknęła z podziwem Jeanette Mac Donald

— Tak?... — odpowiedziała Mae West. — Kosztowało 2.000 dolarów. Każdy z moich wielbicieli dał po 1 dolarze...

DIWANY, CERATY, LINOLEUM
A. NUSSBAUM, DIETLA 45

Węgry mistrzami pingpongowymi świata

POLSKA NA TRZECIM MIEJSCU.

W dalszym ciągu rozgrywek pingpongowych o mistrzostwo świata Polska pokonała Walję 5:0, Anglię 5:4, i Szwajcarię 5:0, wywalczając sobie zaszczytne trzecie miejsce. Do finału doszły Węgry i Czechosłowacja, przyczem tytuł mistrzowski zdobyły ponownie Węgry, zwyciężając Czechosłowację 5:3 i zdobywając puchar Swaythlinga. Czwarta Anglia.

W konkurencji pań o puchar Corbillin zwyciężyła Czechosłowacja przed Węgrami, Niemcami, Francją i Anglią.

W rozgrywkach indywidualnych pokonał w dalszym ciągu Ehrlich Belga Cartona w 4 setach, zaś Pohoryles uległ Czechowi Kolarowi w 4 setach.

52 TLUMACZY I 72 SĘDZIÓW W LONDYNIE.

52 tłumaczy zostało zaangażowanych przez organizatorów mistrzostw pingpongowych w Londynie celem ułatwienia porozumienia się różnojęzycznych graczy. Dla sędziowania meczów zmobilizowano 72 sędziów.

„ŚWIĘTO ZIMY“ W ZAKOPANEM.

Nawiązując do sześciu lat tradycji, urządza Polski Związek Narciarski w czasie od 22 lutego do 1. marca 1935 r. w Zakopanem „Święto Zimy”. Główną atrakcją tegorocznego „Święta Zimy” będzie, podobnie zresztą jak w r. ub. Mistrzostwo Polski w narciarstwie, które zostanie rozegrane w konkurencji międzynarodowej przy udziale zawodników norweskich, szwedzkich, oraz czołowej klasy narciarzy polskich. Poza zawodami narciarskimi odbędą się w Zakopanem zawody hokejowe, oraz zawody łyżwiarskie, które również zgrupują nadzwyczaj silną konkurencję krajową i zagraniczną. Dla uczestników „Święta Zimy” w Zakopanem wydaje Polski Związek Narciarski indywidualne zniżki kolejowe ze wszystkich stacji PKP w wysokości 66 proc. Wykupując kartę uczestnictwa opłacają za przejazd do Zakopanego ulgowy bilet kolejowy według taryfy „B”, zaś drogę powrotną odbywają bezpłatnie przy dojeździe powyżej 100 km. Karta uczestnictwa upoważnia do wolnego wstępu na wszystkie zawody narciarskie w ramach mistrzostw Polski, oraz upoważnia do nabycia ulgowych biletów na zawody łyżwiarskie i hokejowe.

Karty uczestnictwa są do nabycia we wszystkich Agencjach i Oddziałach Polskiego Biura Podróży „Orbis”, oraz Wagons Lits - Cook po cenie zł. 5, (uprawniające do zniżki dojazdowej na przestrzeni do 200 km.), oraz po cenie zł. 7, (uprawniające do zniżki dojazdowej na przestrzeni ponad 200 km.).

ZAKOŃCZENIE DWÓCH GIGANTYCZNYCH RAIDÓW SOWIECKICH.

We wtorek przybyły do Moskwy dwa raidowe zespoły narciarskie, każdy złożony z 5 ludzi z armii Dalekiego Wschodu.

Jedna drużyna przybyła z Chabarowska, skąd wyruszyła 1 października, przebywając 8134 klm. Druga wyruszyła z Nerczyńska 7 listopada i przebyła 6910 klm.

INSTRUKCJE DLA SĘDZIÓW PIŁKARSKICH.

Angielska Assocjacja Futbolowa wydała ostatnio instrukcje dla sędziów piłkarskich, w których czytamy m. i.: Autorytet i obowiązki sędziów linjowych mogą być uszczuplone, należy jednak żądać inteligentnej współpracy tak, by każda faza gry była kontrolowana przez co najmniej jednego linjowego. Sędzia nie powinien nigdy wdawać się w dyskusję w sprawie poczynionych zarządzeń, a to zarówno na boisku, jak i poza jego obrębem. Do stłumienia brutalnej gry i niegentelmeńskiego zachowania się, powinien sędzia użyć całej siły swego autorytetu. Sędzia jest odpowiedzialny za ducha, w którym przeprowadzone zostaje spotkanie, dlatego też powinien każdy zamiar wykroczenia przeciwko zasadom fair play w zarodku. Rzut wolny nie powinien być wykonany, nim piłka nie została położoną na odpowiednim miejscu, a sędzia gwizdkiem nie dał znaku do wykonania rzutu. Przed wykonaniem rzutu karnego należy baczyć, ażeby wszyscy gracze respektowali dystans 9-metrowy, tudzież ażeby bramkarz wykonanie rzutu karnego oczekiwał na linię bramkowej, nie poruszając się z miejsca.

Zawody FIS'u

Międzynarodowe zawody narciarskie FIS'u odbywają się obecnie w Tatrzńskiej Lomnicy w Tatrach. Na zdjęciu Lomnica, udekorowana flagami wszystkich narodowości, biorących udział w bieгах.

O PUHAR EUROPY ŚRODKOWEJ W BOKSIE.

Po meczu Polska—Węgry tabela rozgrywek bokserskich o puchar Europy Środkowej przedstawia się następująco:

	Gier	Pkt.	st. zw.
1) Niemcy	3	6:0	36:12
2) Czechosłowacja	5	6:4	40:40
3) Polska	4	4:4	31:33
4) Węgry	5	4:6	39:43
5) Austria	3	0:6	15:33

Tabela powyższa nie uwzględnia unieważnionego spotkania Polska—Czechosłowacja, które wygrane zostało przez Polskę w stosunku 11:5. W dniu 8 marca br., odbędzie się dalszy mecz o puchar, Niemcy—Czechosłowacja, we Wrocławiu.

SLAVIA ZWYCIĘŻA SPARTĘ.

W turnieju piłkarskim w Pradze, w którym brały udział Slavia, Sparta, Kladno i DFC, zwycięstwo odniosła Slavia, bijąc Spartę 3:1. Trzecie miejsce zdobyło Kladno, który pokonał DFC 4:2.

POLSKA—LOTWA W BOKSIE.

W kwietniu br. ma się odbyć w Wilnie mecz bokserski Polska—Lotwa, na który Lotysze wyrazili już definitywnie zgodę.

MIASTA PONAD 100 TYS. MIESZKANCÓW POSIADAĆ BĘDĄ STADJONY.

W planach inwestycyjnych na rok bież. PUWF. przewiduje m. in. wykończenie rozpoczętych już urządzeń sportowych, wykończenie stadionu wojska polskiego w Warszawie oraz doprowadzenie by miasta ponad sto tysięcy mieszkańców posiadały stadiony reprezentacyjne.

JAPONJA ZABIEGA O IGRZYSKA OLIMPIJSKIE.

Rząd japoński, licząc na to, że igrzyska olimpijskie 1940 roku odbędą się w Tokio, zamierza przeprowadzić znaczną obniżkę taryf okrętowych celem zmniejszenia kosztów podróży dla delegacji europejskich.

Włochy byłyby skłonne zgodzić się na wyznaczenie stolicy Japonii, Tokio, jako miasta olimpijskiego w roku 1940. Uzależniają to jednak od tego, czy Międzynarodowy Kongres Olimpijski, który zbiera się w Oslo w dniu 26 bm., przyzna Rzymowi organizację igrzysk w r. 1944.

WYMAGANIA POLSKICH SĘDZIÓW PIŁKARSKICH.

Polskie Kolegium Sędziów Piłkarskich złożyło do zarządu PZPN swe propozycje odnośnie złączenia projektowanych reform i zniesienia autonomii kolegium sędziów na niedzielnym walnym zgromadzeniu PZPN.

M. in. Pol. Kol. Sędziów domaga się pozostawienia organizacjom sędziowskim oddzielnej administracji, zarządzania walnych zgromadzeń okręgowych kolegów sędziowskich, na których wybierani byłiby delegaci do PKS, zaś zgadza się, by zarządy okręgowych kolegów sędziowskich były mianowane przez Polskie Kol. Sędziów w porozumieniu z PZPN-em.

JAKO KANDYDATKI DO WIELKIEJ HONOROWEJ NAGRODY SPORTOWEJ zgłosił PZLA: Wajsbównę i Walasiewiczównę, a Polski Zw. Luchmiczy — Kurkowską, Spychałową.

MECZ ZAPASNICZY WISŁA (KRAKÓW)—SOKÓŁ (KATOWICE) (mistrz Śląska) odbędzie się dziś w niedzielę 17 bm. w Krakowie w sali Sokola o godz. 19-tej wieczorem.

DRUŻYNA LIGOWA WISŁY KRAKOWSKIEJ rozegra swój pierwszy piłkarski mecz treningowy dziś w niedzielę 17. bm. z zespołem krakowskiej Legii o godz. 11:30 przedpoł. na boisku Wisły.

POGOŃ—UKRAINA, mecz hokejowy o mistrzostwo klasy A. Lwowa, wygrała Pogoń 2:0.

LEGJA—MAKABI mecz hokejowy w Warszawie wygrała Legja 3:0.

HOLTZER, mistrz bokserski Francji wagi piórkowej, pokonał Millera, mistrza świata teje wagi, w Paryżu na punkty w meczu towarzyskim.

Złote krzesło Aszantów

W mieście Kumassi, dawnej stolicy murzyńskiego królestwa Aszantów w Afryce zachodniej, podbitego w 1896 r. przez Anglików i stanowiącego od 1901 roku część kolonii angielskiej, zwanej Złotem Wybrzeżem, odbyła się w tych dniach uroczystość zwrócenia Aszantom ich złotego krzesła.

Złote krzesło nie jest bynajmniej zwykłym tronem monarchym, Aszantowie bowiem uważają je za zbyt wielką świętość, aby siadać na niemu. Długi szereg królów aszantkich, który skończył się na ostatnim z nich, Psempehu, miał tylko prawo siadać na krzesle, postawionem obok złotego krzesła i co najwyżej oprzeć rękę na złotem krzesle, będącem „sunsum”, tj. duchem ludu Aszantów, który stanął wśród nich w sposób cudowny.

Gdy Psempeh zwyciężony był przez Anglików i zesłany na wyspy Sejszelckie, na Oceanie Indyjskim, złote krzesło Aszantów znikło bez śladu i dopiero w 1920 r. odkryto przypadkowo miejsce jego ukrycia. Od tego czasu znajdowało się strzeżone pilnie w rękach władz angielskich i raz tylko ukazało się publicznie, mianowicie, niesłone za trumną Psempeha, który wrócił z zesłania ulaskawiony, ale już w ubraniu europejskiem, jako chrześcijanin i jako nominalny tylko wódz swego ludu, a zakończył pełen dziwnych zmian losu żywot w 1931 r. na ziemi rodzinnej.

Dzisiaj Aszanci, to już spokojni poddani korony angielskiej, to też rząd Wielkiej Brytanii zdecydował się zwrócić im największą ich świętość.

Nastąpiło to wobec wielkiego zgromadzenia Aszantów, ku nieopisanemu ich radości, jednocześnie z instalacją syna zmarłego króla, także Psempeha, na stanowisko „Aszantini”, tj. głowy ludu Aszantów i strażnika złotego krzesła.

PRZEGLĄD GOSPODARCZY

Wymiar podatku dochodowego w razie śmierci płatnika przed wymiarem podatku

Przy wątpliwościach, powstałych przy opodatkowaniu podatkiem dochodowym płatników, zmarłych przed dokonaniem wymiaru podatku, ministerstwo skarbu okólnikiem z dn. 10. I. br. L. D. V. 4396/35 wyjaśniło, że z chwilą śmierci płatnika ustawa o podatku dochodowym nie dopuszcza przerwy w opodatkowaniu pozostałego po zmarłym płatniku, a czynnego nadal źródła dochodu. Podlega ono opodatkowaniu, gdy stanie się częścią składową spadku wakujującego, podlegać tedy będzie opodatkowaniu i w wypadku, gdy wejdzie w skład mienia spadkobiercy. Z uwagi na powyższe w razie śmierci płatnika przed dokonaniem wymiaru podatku na dany rok podatkowy, gdy źródła dochodu zostały przejęte przez spadkobiercę bezpośrednio po jego śmierci, wymiar podatku musi być uskuteczniiony na imię spadkobiercy łącznie z jego osobistym dochodem. O ile spadkobierców jest kilku, ustalony dochód, uzyskany ze źródeł masy spadkowej, winien być podzielony w stosunku do udziału poszczególnych spadkobierców w spadku i każdemu z nich uskuteczniiony wymiar podatku w sposób podany wyżej, tj. łącznie z jego osobistym dochodem. Wymiar podatku uważa się za uskuteczniiony z chwili doręczenia płatnikowi nakazu płatniczego, prze to, o ile przy doręczaniu nakazu zostanie stwierdzone, że płatnik zmarł, dokonany wymiar podatku winien być uchylony oraz uskuteczniiony nowy wymiar na imię spadkobierców.

Przedawnienia podatkowe

Dla uniknięcia mylnej interpretacji przepisu Ordynacji Podatkowej, dotyczącego przedawnienia prawa wymiaru podatków, na zasadzie którego prawo to przedawnia się z upływem pięciu lat, licząc od roku kalendarzowego, w którym powstać obowiązek uiszczenia podatku, Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, że: bieg przedawnienia prawa wymiaru rozpoczyna się 31-go grudnia tego roku, w którym powstał obowiązek uiszczenia odnośnego podatku. Wobec tego, przy podatku dochodowym za rok 1935 np. przedawnienie bieć pocznie w dniu 1 grudnia 1936 r., a przy podatku obrotowym za tenże rok 1935 bieg przedawnienia rozpocznie się 31 grudnia 1935 r.

Przed utworzeniem Syndykatu Fabryk Gwoździ i drutu

W dn. 14 bm. odbyło się posiedzenie przedstawicieli fabryk gwoździ i drutu w sprawie utworzenia syndykatu.

Omówione zostały ogólne zasady, na których zostałyby oparte przysły syndykat. M. in. główny nacisk położony byłby na sprawy eksportowe.

W niedługim czasie nastąpić ma opracowanie szczegółów organizacji syndykatowej, poczem sprawa zostanie przedstawiona Min. Przemysłu i Handlu.

LUDWIK MASCHOFF

POGRZEB

W pośrodku hali omentarnej stał katafalk z trumną. Po obu stronach płonęły po trzy świece, a wokół poukładano nadesłane kwiaty i wieńce z szarfami o napisach „Najukochańszemu“, „Nieodżałowanej pamięci“, „Drogiemu przyjacielowi“...

W hali samej, jak i przed nią, zbierali się uczestnicy pogrzebu. Przyszli w cylindrach, w ciemnych ubraniach, a panie, stosują się do nastroju, wdziały czarne suknie. Wszyscy mieli poważne miny i z wyrazem twarzy jakby ich łamał ból i miazdżyło cierpienie, jakby śmierć tego, który leżał w trumnie ich osobiście i szczególnie ciężko dotknęła, z niemem a wzajemnym współczuciem podawali sobie ręce na przywitanie, chcąc w tem powolnym i serdecznym uściśnieniem powiedzieć, — tutaj, przy takiej okazji spotykamy się znowu. Wiele było przytem nieszczerości, jak zwykle przy pogrzebach.

— Takie nieszczęście, proszę pana, szeptał ktoś sąsiadów, w tym wieku, — jeszcze przed kilkoma dniami...

— Tragiczny wypadek, prawdopodobnie przy czyszczeniu, opowiadano sobie w innej części hali i kiwając głowami, spoglądali w stronę katafalku, gdzie wokół trumny kopcilo sześć świec.

— Prawdopodobnie przy czyszczeniu i prawie w skroń...

W trumnie leżał człowiek w sile wieku, który

Tajna akcja Roosevelta

Według doniesień United Press z Nowego Jorku, rząd przygotowany jest całkowicie na orzeczenie Sądu Najwyższego w sprawie klauzuli złota. Opóźnienie wydania decyzji motywowane jest m. in. dążeniem do udzielenia giełdom czasu na przygotowanie się do wszelkich niespodzianek, aby uniknąć poważniejszych zakłóceń. Pierwotny zamiar zamknięcia giełd po ogłoszeniu wyroku został zaniechany. Z drugiej strony trudno będzie osiągnąć jednogłośnieść sądu w tej sprawie, wobec czego najprawdopodobniej ogłoszona zostanie również i opinia mniejszości.

W międzyczasie odbył się szereg konferencji przedstawicieli sfer gospodarczych z sekretarzem stanu dla spraw skarbu Morgenthauem. Na konferencjach tych zakomunikowano poufnie o projektach ustaw, które rząd zamierza wydać. Ustawy te zmierzają do opanowania chaosu na giełdach i uchronienia kredytu przed wstrząsami. Również i przywódcy poszczególnych stronnictw kongresu otrzymali do wiadomości tajne memorandum rządu na 6 stronicach druku. Zawiera ono szczegóły tych ustaw, które rząd będzie chciał jaknajszybciej przeforsować w razie nieprzychylnego dlań wyroku Sądu Najwyższego.

Belgijski trust mózgow

Donoszą z Brukseli, że rząd belgijski ustalił skład Narodowego Komitetu Robotniczego, który liczyć będzie 20 członków. Między innymi znajdują się przywódcy partii socjalistycznej Vandervelde i chrześcijańsko-społecznej Van Overbeegh, a dalej przedstawiciele władz państwowych przemysłu ciężkiego, przemysłu metalowego, górnictwa, handlu i syndykatów robotniczych, wszystkich partij politycznych Narodowy Komitet Robotniczy nie będzie posiadał ani praw ustawodawczych, ani też egzekutywnych. Głównym jego celem będzie badanie warunków pracy i sprawy bezrobocia.

Nowe ustawodawstwo

Wyszedł z druku Nr. 9 Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 lutego 1935 r., zawierający treść następującą:

ROZPORZĄDZENIA RADY MINISTRÓW:

Poz 48 — z dnia 13 lutego 1935 r. o ustaleniu na rok 1935 wykazu imiennego nieruchomości, podlegających wykupowi przymusowemu.

Poz. 49 — z dnia 13 lutego 1935 r. o ustaleniu planu parcelacyjnego na rok 1936.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA:

Poz 50 — Skarbu z dnia 5 lutego 1935 r. w przedmiocie przesunięcia terminu do składania zeznań dla wymiaru podatku dochodowego na rok 1935 przez osoby fizyczne i spadki wakujujące (nieobjęte), prowadzące księgi handlowe lub gospodarce oraz terminu płatności przedpłaty

przed trzema dniami, w chwili, którą uznał na ten cel za najstosowniejszą, skapitulował przed życiem, właściwiej, przed dalszą walką o życie, o byt... Podobnie jak setki tysięcy, jak miliony innych, wskutek ogólnej sytuacji, stanął pewnego dnia przed niczem, przed strasznie pytaniem — co dalej? — nie znajdując na nie odpowiedzi. Najbliżsi krewni pocieszali go słowami „jakoś to już będzie“, — przyjaciele i znajomi, wiedząc o jego położeniu, dawali mu rady, wedle których postępując, miał sobie stworzyć nową egzystencję. Ale gdy po jakimś czasie doszedł do przekonania, że mimo zapewnień najbliższych z pokrewieństwa, „jakoś lepiej“ się nie stawało, a rady najserdeczniejszych przyjaciół okazały się fantastycznymi planami niedającymi się nigdy zrealizować, — wziął rewolwer do ręki, przyłożył lufę do skroni, huk — i po kilku sekundach był koniec ze wszystkim.

Koniec z walką, cierpieniem, rozpaczą...

Teraz leżał w trumnie na katafalku, a wokół kopcilo sześć świec. Gdyby to, co ta trumna, to miejsce na cmentarzu, wieńce, szarfy i ta cała komedia zanim człowieka złoży do ziemi, gdyby to, co to kosztowało, dano mu jeszcze przed trzema dniami do ręki...

Ale wówczas nikt się nie kwapił z doraźną pomocą. Od przysłania wieńca, trudno się wyminąć. Trumnę spuszczonego do grobu.

Nad grobem nie wygłosił nikt ani jednego słowa pożegnania. Rozglądano się tylko dokoła i czekano, czy może przecież jeszcze w ostatniej chwili wyjdzie ktoś z uczestników, stanie nad

W zimie szczególnie organizm dziecka wymaga wzmocnienia i uodpornienia, gdyż w tej porze roku, nawet lekkie przeziębienie spowodować może niebezpieczne dla zdrowia komplikacje. Emulsja Tranowa f. Scotta zawiera obfitujący w witaminy A i D tran leczniczy, oraz hipofosfity wapnia i sodu. Dzięki temu wzmocnia ona wydatnie organizm dziecka, pobudza apetyt, wzmacnia wzrost i powoduje przybieranie na wadze. Dzieci chętnie przyjmują Emulsję Tranową Scotta, gdyż jest przyjemna w smaku i lekkostrawna. Żądajcie zawsze prawdziwej Emulsji Tranowej wyrobu firmy

SCOTT
& BOWNE S. A.
WARSZAWA

Cena od zł. 2.-

Ze Związku Chemików-Zydów w Polsce

Wybrany na I-ym Walnym Zjeździe Delegatów Związku Chemików Żydów w Polsce dla rozwoju przemysłu chem. w Palestynie Zarząd Główny Związku ukonstytuował się następująco:

Prezes — dr. Benedykt Hepner, V-Prezesi — mgr I. Eicher, mgr. D. Szrajber, inż. J. Thom, Sekretarz generalny — Inż. F. Haendel, Zastępcy sekret. gen. — Inż. A. Blass, Inż. S. Frydmanówna, Skarbnik — Inż. Z. Ginsburg, Członkowie Zarządu — Inż. L. Kaduszyn, Inż. M. Klosenberg, Inż. A. Kotowicz, Dr. O. Kohlberg, Inż. Sz. Markus, Inż. L. Markin, Inż. H. Rozen, Dr. B. Umschweif. Ponadto zarezerwowano 3 miejsca w Prezydium dla przedstawicieli Wschodniej Małopolski, Zachodniej Małopolski i Śląska oraz Łodzi.

Przy Zarządzie Głównym zostały uruchomione następujące referaty:

1. Referat statystyczno-informacyjny dla badania gospodarki palestyńskiej. 2. Referat emigracyjny. 3. Referat popierania przemysłu krajowego. 4. Referat techniczny (spółdzielnie, laboratoria, poradnie techn. itd.). 5. Referat praktyk. 6. Referat naukowy (wycieczki, odczyty). Ponadto wybrano cały szereg komisji.

otwartym grobem i słowami — „Zegnamy tutaj — zgasłe życie — przedwcześnie — zachowamy w pamięci — niech ci ziemia lekka będzie“, — zakończy ten przykry obrządek. Gdy jednak na wieku trumny poczęły dudnić zsypane z góry grudy ziemi, i gdy zauważono, że nikt z obecnych nie zdradza zamiaru wygłoszenia mowy pożegnania temu, któryby jej i tak już nie słyszał, — zaczęto się rozchodzić...

— Gdyby był do mnie przyszedł i powiedział, o co chodzi, tłumaczył innym serdeczny przyjaciel nieboszczyka, posiadający dużą fabrykę, mógłbym go przecież w mojej firmie...

— Ja również szukałem zaufanego człowieka, usprawiedliwiał się inny, mógłby u mnie.

O radach, jakie mu obaj przedtem dawali, nie wspomnieli.

— Gdyby był tylko słowem przed nami wspomniął, jaka jest jego sytuacja — rozwodził się jeden z krewnych, mający zwyczaj pocieszać innych ułartem zdaniem, — „jakoś to już będzie“, to byśmy przecież wszystko zrobili...

Na miejscu, gdzie jeszcze przed chwilą stali ludzie, wznosiła się teraz świeża mogiła. Grabarze poklepalili ją lopatami, gdy nie mieli już co nasypywać, poukładali na niej wieńce z szarfami o napisach „Najukochańszemu“, „Nieodżałowanej pamięci“, „Drogiemu przyjacielowi“ — i także odeszli.

Spokój zapanował dokoła. Tylko wicher płąsający po drogach zachichotał gdzieś między starymi kamieniami grobowców, długim, przewlekłym wyciem.

KRONIKA

Wschód słońca
6 m. 33

Zachód słońca
16 m. 44

L U T Y

17

NIEDZIELA

14 Adar 5695

Utrwalmy fundamenty...

„Frontem ku wsi palestyńskiej” — to hasło tego rocznej akcji Keren Hajesod. Tem hasłem zdobywają delegacji komitetu coraz liczniejszy krąg przyjaciół, coraz serdeczniejszy rezonans. Zwyciężyła w społeczeństwie żydowskim świadomość dominującej roli K. H., szczególnie na odcinku kolonizacji rolnej w Palestynie. Wieś palestyńska jest najpewniejszą ostoją dla nowej imigracji. Każda deklaracja na K. H. zwiększa nasze szanse; każda jest wartościową cegiełką, utrwalającą fundamenty naszej siedziby narodowej.

JEDNOLITY SYSTEM TAKS KLIMATYCZNYCH

Związek uzdrowisk polskich podjął akcję, mającą na celu ustalenie wysokości taks we wszystkich uzdrowiskach.

W akcji tej chodzi nie o ustalenie wysokości taks we wszystkich uzdrowiskach na jednym poziomie, lecz o ujednostajnienie systemu ich ściągania i umiarkowanie przyznawania zniżek. Dotychczas jedne uzdrowiska pobierały taksę co tydzień, inne co miesiąc, lub za cały okres pobytu. W zakresie zniżek chaos był jeszcze większy. Związki, stowarzyszenia i organizacje, które w jednym uzdrowiskach otrzymywały zniżkę, spotykały się z odmową w innych, co wywoływało niezadowolenia wśród kuracjuszy i prowadziło do konfliktów. Nadesłane przez zarządy poszczególnych uzdrowisk materiały z dziedziny taks będą przedmiotem obrad specjalnej komisji. Komisja opracować ma jednolity system poboru taks kuracyjnych, stosowania zniżek we wszystkich uzdrowiskach itd.

KONKURS NA LEKARZY DOMOWYCH

Ubezpieczalnia społeczna na terenie Kongresówki rozpisuje konkurs na obsadzenie stanowisk lekarzy domowych. W ubezpieczalniach obsadzonych ma być 50 stanowisk lekarskich. Konkurs będzie rozstrzygnięty w początkach marca.

OD 1 MARCA NOWE NACZYNIA W HANDLU MLEKIEM

Państwowy Zakład Higieny zatwierdził wzór nowego naczynia hermetycznego dla sprzedawców mleka. Począwszy od 1 marca, butelki hermetyczne wprowadzone będą w handel domokrążnym. Sprzedaż mleka z naczyń otwartych będzie zwalczana z całą surowością.

הבר אברהם הופשטטר היקר

שא ברכה המה ולבבית לנשואין

מאת המשרד האי בכרוב

ברכת מזל טוב לבבית ורב אושר ועושר

להברנו היקר אברהם הופשטטר, המוכיר הראש של ההסתדרות הציונית לבוא בברית הנשואין עם ביל מרת שרה הניג.

עובדי הלשכה של האכסומיבה של ההסתדרות הציונית בקרקוב.

להברנו היקר אברהם הופשטטר

המוכיר הראשי של ההסתדרות

אתולניו הלבניים לנשואין עם מרת שרה הניג.

יהי רצון ויונה לבנות בית נאמן בישראל, במולדת העתיקה וחדשה.

האכסומיבה של ההסתדרות הציונית

למערב פולין הטמנה ושלוחה

בכרוב

Z TEATRU, LITERATURY I SZTUKI

ZESPÓŁ DRAMATYCZNY ABRAHAMA MOREWSKIEGO W KRAKOWIE

Wkrótce zjeżdża do Krakowa na kilka przedstawień teatralnych znakomity zespół pod kierownictwem artystycznym A. Morewskiego. W skład zespołu wchodzi znani ulubienicy publiczności krakowskiej Rachel Holcer, Dawid Licht, Jakób Kurlender i inni. Onegrana będzie głośna sztuka W. N. Bill-Biclocerkowskiego w 4-akt. pt. „Życie wola”, która grana jest obecnie w Warszawie z nieślawnym powodzeniem. Spodziewać się należy, że amatorzy lepszego teatru żydowskiego gremjalnie przyjdą ujrzyć ten jedyny artystyczny zespół z Morewskim na czele.

— Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO. Dzisiaj w niedzielę popołudniu świetna komedia muzyczna Oesterreichera-Bernauera z muzyką J. Świętochowskiego „Rajski ogród” w opracowaniu scenicznym reż. K. Wyrwicz-Wichrowskiego z p. Hanką Ordonówną w roli głównej. Wieczorem powtórzenie pełnej humoru komedii Szekspira „Poskromienie złośnicy”. W komedii tej opracowanej scenicznym reż. T. Białkowskiego, w oprawie dekoracyjnej prof. K. Frycza, w rolach głównych udział biorą pp. Hanka Ordonówna i dyr. J. Osterwa. Komedia „Poskromienie złośnicy” powtórzona będzie we wtorek, w którym to dniu p. Hanka Ordonówna, zmuszona wyjechać na występy do Warszawy, ukaże się w tej komedii po raz ostatni.

— J. WOLIŃSKI, FR. PLATOWNA, E. MOSSAKOWSKI W „TRUBADURZE”. Jutro w poniedziałek wieczorem daje opera krakowska Verdiego „Trubadura”. W operze tej, opracowanej muzycznie przez dyr. B. Wallek-Walewskiego, scenicznym reż. J. Stępniewskiego wystąpią gościnnie znakomity tenor oper warszawskiej, poznańskiej i zagranicznych J. Woliński (Marucco), świetna sopranistka opery warszawskiej Fr. Platówna (Eleonora) i najznakomitszy polski barytonista E. Mossakowski (Hrabia de Luna). Inne partie wykonają pp. Mazanek (Fernando), Feherpataky, Pastówna, Azucena, Woźniak, Syroczewski, Książkiewicz.

Delikatny naskórek dziecka

Przy pielęgnowaniu ciała dziecka należy do kąpieli dziecka i do mycia główki używać odpowiedniego mydła. Mydło dla dzieci winno być doskonale przetłuszczone, wolne od ługów niezwiązanych, perfumowane olejkami naturalnymi, czystymi. Takim mydłem jest mydło **MYDŁO BEBE SZOFMANA**, którego skład chemiczny i właściwości przy każdym warze mydła są troskliwie badane przez laboratorjuna analityczne firmy „Wu-el-Ka”, by mydło to idealnie przystosować do wymogów higieny dziecka i delikatności jego skóry.

2062kr

DR. S. A.

— Z TEATRU „BAGATELA”. Dziś w niedzielę w dalszym ciągu wystawia „Bagatela” czarującą operetkę wiedeńską „Król walca”, w wykonaniu artystów scen warszawskich. Warto nadmienić, że piękna muzyka dzisiejszej operetki przypomina swym wdziękiem i melodyjnością dawne, znane ze swej doskonałości operetki. Według dotychczasowego powodzenia „Króla walca” w „Bagateli”, sądzić należy, że operetka nadal będzie się cieszyć uznaniem krakowskiej publiczności.

— Z TEATRU DOMU ŻOŁNIERZA. Teatr Domu Żołnierza daje dziś w niedzielę o 3:30 popoł. pełen humoru i zabawy wodewil w 3 aktach Blumenthala i Kadelburga pt. „Pod białym koniem”, a o 7:30 wiecz. premierę bardzo wesołego wodewilu w 3 aktach K. Gero pt. „Małżeństwo na próbę”.

— JUAN MANEN, światowej sławy skrzypek-wirtuoz, który dzięki wybitnej muzykalności, nadzwyczajnej technice i fenomenalnej zdolności odtwórczej zyskuje pełne entuzjazmu uznanie prasy i publiczności, wystąpi dziś w niedzielę w Starym Teatrze. Wśród bogatego repertuaru wykona znakomity artysta szkic z młodocianych lat Beethovena pod tyt. „Konzertstück”, z którego to materiału Manen, jako wybitny muzyk i esteta, stworzył nową kompozycję zachowując styl i charakter beethovenowski danej epoki.

Przekazy do wszystkich miast Z. S. R. R. na TORGSIN

przyjmują: Bank Gospodarstwa Krajowego, Powsz. Bank Kredytowy S. A., Towarzystwo „Hias” w Warszawie, Powsz. Bank Związkowy, Bank Handlowy, Bank Związku Spółek Zarobkowych, P. K. O. oraz Oddział Banku Drezdeńskiego w Gdańsku i firmy Biuro Posyłek oraz Bracia Pakulscy.

Listy wartościowe — wszystkie urzędy pocztowe.

Od grudnia znaczna zniżka cen na towary Torgsinu importowe i eksportowe.

Informacji udzielają wszystkie wymienione instytucje oraz Przedstawicielstwo Handlowe Z. S. R. R. w Polsce, ul. Koszykowa Nr. 4, telefon 9-58-33.

— DBAJCIE O ZDROWY ŻOŁĄDEK. Zaparcie często powoduje fatalne nieraz następstwa dla zdrowia. Używając wypróbowane zioła The Chambard, unikacie zaparcia i jego skutków. Cena tabletki 35 gr. 2507z

Wobec znacznie zwiększonego zapotrzebowania na znaną **SÓL MORSZYŃSKA** przeczyszczającą, Zarząd Zdrojowiska Morszyn od 1 stycznia br. obniżył cenę 2049g na zł. 2'80 za flakon.

REPERTUAR KINOTEATRÓW

ADRIA: „Muszę być młodym”.
ATLANTIC: „Jej Wysokość caluje” (Janet Gaynor, Henry Garat) i „Śmierć odpoczywa” (Fredric March).

APOLLO: „Teraz i zawsze” (Skirley Temple, Gary Cooper).

BAGATELA: „Eskimo” na scenie operetki „Król walca”.

DOM ŻOŁNIERZA: „Pocałunek przed lustrem”.

MUZEMU: „Każdemu wolno kochać” (Maszyński, Dymśza) ponadto dodatki.

PROMIEN: „1002 noc” (Iwan Mozzuchin).

SŁONKO: „Zdobywcy” (Richard Dix) oraz „We soly bar”.

SZTUKA: „Pojedynek ze śmiercią”.

ŚWIT: „Gubernator Skallon”.

UCIECHA: „Kleopatra” (Cl. Colbert, Schildkraut).

WANDA: „Wyspa skarbów” (Wallace Beery, Jackie Cooper).

— Z OKAZJI URODZIN SYNA DR. WIESELBERGÓW złożył p. Jakób Schenirer zł 10 na Domu Starców. 2168x

GIELDA WARSZAWSKA

Warszawa, 16. 2. Kursy zamknięcia: Akcje: Bank Polski 99.50, 99.75, 99.50. Tendencja mocna. Papiery procentowe: 5-proc. konwersyjna 68.50, 7-proc. stabilizacyjna 73.25, 73.13, pięciocetki 73.50. Tendencja mocniejsza. Listy zast. BGK. oraz Bku Roln. bez zmian.

Dewizy: Belgja 123.62, Gdańsk 172.84, Holandja 358.10, Londyn 25.82, Nowy Jork czek 5.29 i trzy ósme, Nowy Jork telegraficzny 5.29 i pięć ósmych Paryż 34.94 i pół, Szwajcarja 171.46, Włochy 45.02 Berlin 212.60. Tendencja niejednolita.

DOLAR W OBROTACH PRYWATNYCH W WARSZAWIE

Warszawa, 16. 2. W dniu dzisiejszym dolarem obracano po kursie 5.28 i jedna czw., przy tendencji utrzymanej. W godzinach wieczorowych wymieniano orientacyjnie kurs dolara w płaceniu 5.27 i jedna czw. oraz 5.29 w towarze przy tendencji utrzymanej.

GIELDA POZNAŃSKA

Poznań, 16. 2. Ceny transakcyjne: Żyto 105 ton 15.50, owies 30 ton 15.35. Ceny orientacyjne: pszenica 15 i trzy czw. do 16 i jedna czw., jęczmień 710—725 grml. 19 i trzy czw. do 20, 680—690 grml 18 i trzy czw. do 19 i jedna czw., mąki pszenne o 50 gr. drożej. Ogólne usposobienie spokojne.

GIELDA ZURYCHSKA

Zurych, 16. 2. Kursy zamknięcia: Dewizy: Paryż 20.38, Londyn 15.06, Nowy Jork 3.09, Bruksela 72.10, Medjolan 26.25, Madryt 42.22 i pół,

Amsterdam 208.90, Berlin 123.95, Wiedeń noty 57.25, Sztokholm 77.65, Oslo 75.65, Kopenhaga 67.25, Praga 12.91 i pół, Warszawa 58.32 i pół, Białogród 7.02, Ateny 2.90, Konstantynopol 2.47, Bukareszt 3.05, Helsinki 6.65, Japonja 88. Tendencja niejednolita

POZYCZKA STABILIZACYJNA

w Londynie L. 96.50, w Paryżu fr. fr. 1980, w Zurychu dol. 73 przy tendencji mocniejszej.

POZYCZKI POLSKIE W NOWYM JORKU

Nowy Jork, 16. 2. Kursy otwarcia: Dillonowska 92, Stabilizacyjna 122.75, Dolarowa 78.125, Warszawska 73, Śląska niemotowana. Kursy zamknięcia: Dillonowska 92, Stabilizacyjna 123, Dolarowa 78, Warszawska 73, Śląska 73. Tendencja mocna.

Nędza wśród Żydów na Rusi Podkarpackiej

Praga. (ŻAT) „Deutsche Zeitung Bohemia“ donosi: „Pos. Neumann, który bawił ostatnio na Rusi Podkarpackiej, opisuje swoje wrażenia z podróży w słowach następujących: Sytuacja rzemieślników i kupców na Rusi Podkarpackiej jest wręcz katastrofalna. Władze pomimo to z całą bezwzględnością przeprowadzają egzekucje. W niektórych synagogach np. zlicytowano ławki z tytułu podatków, należnych od gminy żydowskiej”.

Więźniowie w Akko będą wypuszczeni na wolność

Jerozolima, 16. 2. ŻAT. W związku ze strajkiem głodowym w Akko, prasa zarzuca władzom bezprawne trzymanie emigrantów w więzieniu, celem zmuszenia ich do wyjawienia kraju pochodzenia, aby w ten sposób uzyskać możliwość wysiedlenia ich z Palestyny. Część uwięzionych odcierpiała już karę, zaś w stosunku do innych sąd zalecił wypuszczenie ich na wolność po odbyciu kary i niedeportowanie ich z kraju.

Jerozolima, 16. 2. ŻAT. W dniu wczorajszym generalny sekretarz rządu palestyńskiego, Harthorn Hall ogłosił decyzję rządu w sprawie dalszych losów głodujących w

więzieniu w Akko. W myśl tej decyzji więźniowie ci mogą być wypuszczeni na wolność pod warunkiem, że dwóch deponentów złoży po 100 funtów szterlingów za każdego wypuszczonego na wolność więźnia, poręczając jednocześnie, że w okresie dwóch miesięcy będą się oni na każde wezwanie zgłaszali na policję.

Waad Haleumi wysłała delegację do Akko, celem poinformowania aresztowanych emigrantów o decyzji rządu i sklonienia ich do przerwania głodówki, aż do zebrania wymaganej sumy kaucyjnej.

Wyrok w procesie o zamach na synagogę

Wilno. 16. 2. PAT. W procesie o zamach na synagogę ogłosił trybunał dziś, o godz 13-tej, powołując się na artykuły k.k. 219, 218 i 216 wyrok:

Zdzisław Wardejn zasądzony został na 2 lata więzienia,

Jan Bobrowicz na 5 lat więzienia, Edward Leszko na 4 lata więzienia.

Waldemar Olszewski na 3 lata więzienia. Aż do prawomocności wyroku, Olszewski ze względu na chorobę gruźlicy pozostanie na wolnej stopie.

Leon Hrynkiewicz został skazany na 1 rok aresztu. Ze względu na rozstrój nerwowy, stwierdzony przez rzeczoznawców, Hrynkiewicz wypu-

szony będzie tymczasowo na wolność i pozostanie pod nadzorem policyjnym.

Jan Drwanel został z braku dowodów winy uwolniony. Na wiadomość o zasądzeniu Wardejna, matka jego siedząca w audytorjum, zemdlła. Pospieszono jej na ratunek i zdołano ocucić. Obronca Wardejna postawił po tym epizodzie wniosek o tymczasowe wypuszczenie zasądzonego na wolność, a to ze względu na niedawną śmierć ojca i chorobę matki. Prokurator Wolski oświadczył, że pozostawia decyzję w tej sprawie trybunałowi. Trybunał po krótkiej naradzie uchwalił wypuścić Wardejna na wolną stopę za złożeniem kaucji 1000 złotych.

Sędziowie przysięgli jako aktorzy

Flemington, 16. 2. PAT. Dyrektor jednego z teatrów zaproponował członkom sądu przysięgłych w procesie Hauptmanna udział w tournée po całym kraju za wynagrodzeniem 300 dolarów tygodniowo. Tournée trwałoby

12 tygodni. Członkowie sądu przysięgłych zbrali się celem naradzenia się nad powyższą propozycją. Do tej pory jeszcze odpowiadzi swej nie uzgodnili.

Przed likwidacją strajku w przemyśle dzianym

Łódź. 16. 2. (G) Wielki przemysł dziany podpisał prowizoryczną umowę zbiorową na przeciąg 3 tygodni, a to na warunkach zeszlenczonych. W dniu dzisiejszym do okręgowego inspektora pracy zgłosili się przedstawiciele przemysłu średniego, którzy oświadczyli inspektorowi Wyrzykowskiemu, że są również gotowi zawrzeć prowizoryczną umowę na przeciąg 3 tygodni na tych samych warunkach, co przemysł wielki. Wedle wszelkiego prawdopodobieństwa w ciągu bieżącego tygodnia dojdzie do całkowitej likwidacji strajku w łódzkim przemyśle dzianym.

* * *

— W poniedziałek odbędzie się w inspektoracie pracy konferencja w sprawie likwidacji zatargu w przemyśle jedwabnym, który powstał wskutek odmowy przemysłowców podpisania umowy zawartej w ubiegłym roku po 13-tygodniowym strajku w przemyśle jedwabnym. Przemysłowcy podkreślają że nie mogą podpisać umowy na warunkach stawianych przez robotników, ponieważ

Wskazywanie na
HEMOROIDACH
czynniki
HEMORIN-KLAWE
do nabycia w każdej aptece

pabjanicki przemysł jedwabny nie stosuje oficjalnego cennika plac.

Sensacyjne rewelacje o katastrofie „Maconu“

San Francisco. 16. 2. PAT. Por. Bolster, oficer warsztatów reparacyjnych sterowców floty amerykańskiej złożył przed komisją śledczą, powołaną dla zbadania przyczyn katastrofy „Maconu“

Echa burzliwego wypieku mac 1933 roku — prz. d Sądem

Rzeszów, 15 lutego.

W ulicy żydowskiej w sferach robotniczych i uboższych przed świętami Pesach panuje zwykle ożywiony ruch w związku z wypiekiem mac i możliwością lepszego zarobkowania. Ubogie sfery żydowskie chętne do pracy przy wypieku mac ładnie zarabiają i niejednokrotnie tyle, że pokrywają swe niedobory spowodowane ciężką zimą i oszczędzają też jakiś grosz na dalsze miesiące. Pewne grupy robotnicze są zrzeszone w związku pracowników przemysłu spożywczego i ten związek starał się przed świętami Pesach w 1933 roku o jaknajlepsze warunki pracy dla swoich członków i układał się w sprawie tych warunków pracy z właścicielami piekarni. Właściciel piekarni Jakób Allweiss zignorował te układy i zaangażował do pracy w swojej piekarni ludzi niezrzeszonych, na dowolnych warunkach. Wobec tego odbył związek zebranie dnia 26 lutego 1933, na którym postanowiono wezwać tychże pracowników do porzucenia pracy i opuszczenia piekarni Allweissa. Odmienne zebranie jak i powyższe uchwały były znane miarodajnym władzom, były zatem legalne i nie kolidowały z kodeksem karnym. Nazajutrz po odbyciu zebrania przyszli niektórzy członkowie związku do piekarni Allweissa i w wykonaniu powyższej uchwały wezwali tam pracujących robotników do porzucenia pracy. Niektórzy z robotników-członków związku przybrali jednak odrazu agresywną postawę wobec pracujących i właściciela piekarni używając przemocy i groźby. Doszło też do bicia, wybijania szyb i wskutek tego na ulicy obok piekarni gromadziły się tłumy ludzi. Funkcjonariusze PP. likwidując powstałe zbiegowisko, aresztowano też kilku, którzy przebywali dłuższy czas w areszcie tymczasowym. Wdrożono dochodzenia, któ-

Przy słabem trawieniu, małowistości, wychudnięciu, blednicy, chorobach gruczołów, wysypkach skórnych i czynnikach naturalna woda gorzka „Franciszka-Józefa“ reguluje tak ważne działania kiszek. — Zalecana przez lekarzy.

re ze względu na udział bardzo wielu osób trwały przeszło rok, a przedmiotem tych dochodzeń prócz powyższego incydentu z 27 lutego 1933 były zajścia z następnego dnia 28 lutego 1933. Doszło bowiem i wtedy znowu do bardziej gwałtownego napadu na piekarnię Allweissa, zebrane wówczas tłumy ludzi musiała rozpedzić policja, która też i w tym dniu dokonała licznych aresztowań.

W wyniku przeprowadzonych dochodzeń tutejsza prokuratura przez obecnego wiceprokuratora sądu okręgowego w Krakowie Dra Leona Krawczewskiego wygotowała przeciw 23 robotnikom uczestnikom powyższych zajęć akt oskarżenia o występki z art. 163 (udział w zbiegowisku publicznym itp) i występku z art. 250 (niebezpieczne pogroźki) z wnioskiem o przeprowadzenie rozprawy głównej przed tut. Sądem Okręgowym jako jednoosobowym.

Akt oskarżenia stał się już prawomocny, a sędzia orzekający s. o. Dr. Władysław Garnowski wyznaczył już rozprawę na 21 lutego 1935. Rozprawa ta wzbudziła wielkie zainteresowanie w naszym mieście, a głównie ze względu na nadchodzący znowu okres przedświąteczny, w którym mogą znowu mieć miejsce zajścia będące przedmiotem aktu oskarżenia.

Oskarżeni w wieku od 22 do 55 lat tylko częściowo w dochodzeniach przyznawali się do czynu, zaprzeczali jednak, by terroryzowali niezrzeszonych pracowników i dokonali innych zarzuczonych im czynów karygodnych. Zawłoskowanych w akcie oskarżenia 18 świadków potwierdza jednak w dużej mierze winę oskarżonych, stanowiąc zarazem główną podstawę aktu oskarżenia.

Rad.

sensacyjne zeznania.

Stwierdził on, że powszechnie wśród personelu technicznego znane były wady konstrukcji sterowca. Przystąpiono nawet do ich naprawy, lecz praca ta nie została ukończona przed ostatnim lotem, tak że sterowiec wyruszył w drogę bez dokonania niezbędnych reparacji.

Niemcy dążą do nawiązania bezpośrednich rokowań z Anglią

Jak brzmi odpowiedź niemiecka?

Berlin, 15. 2. PAT. Dziś wieczorem niemieckie Biuro Informacyjne ogłosiło tekst odpowiedzi niemieckiej na komunikat londyński, wręczony w czwartek przez rząd Rzeszy ambasadorom W. Brytanji i Francji w Berlinie.

Odpowiedź niemiecka podkreśla, że w szczególności rząd niemiecki zbada, za pomocą jakich środków można będzie w przyszłości uniknąć niebezpieczeństwa wyścigu zbrojeń, które powstało wskutek wyrzeczenia się przez państwa wysoce uzbrojone traktatowo przewidzianego rozbrojenia.

Rząd niemiecki wita propozycję zabezpieczenia przed nagłymi atakami z powietrza przez oddanie do dyspozycji sił lotniczych sygnatą konwencje, która przewiduje bezpośrednie oddanie do dyspozycji sił lotniczych sygnatariuszy na rzecz ofiary niesprovokowanego ataku lotniczego. Rząd niemiecki jest za-

sadniczo gotów oddać swe siły do dyspozycji widząc w tym środek odstrasający w zakładaniu pokoju. Jest on więc skłonny w wolnych układach z odnośnymi rządami znaleźć jaknajwcześniej środki i drogi z których pomocą będzie można urzeczywistnić konwencje, gwarantującą jaknajlepsze bezpieczeństwo wszystkim sygnatariuszom. Zanim rząd niemiecki weźmie udział w rokowaniach, uważa on za wskazane wyjaśnienie szeregu zasadniczych kwestyj wstępnych, w oddzielnych rozmowach z zainteresowanymi rządami. Gdyby więc po uprzednich naradach francusko-brytyjskich, rząd królewsko-brytyjski jako uczestnik rozmów londyńskich, który jest zarazem gwarantem Locarna gotów był nawiązać z rządem niemieckim bezpośrednią wymianę zdań w tej sprawie, rząd niemiecki powitałby to z radością.

Historja rewolty hitlerowskiej w Austrii przed sądem

Proces Rintelena rozpocznie się w marcu

Wiedeń, 15. 2. PAT. Termin procesu przeciwko b. ministrowi i posłowi austriackiemu w Rzymie dr. Rintelenu, oskarżonemu o zdradę stanu w czasie lipcowej rewolty narodowych socjalistów w Austrii, wyznaczony został na dni 2—6 marca br. Rozprawa toczyć się będzie przed wiedeńskim sądem wojskowym. Wobec ciągle jeszcze słabego stanu zdrowia Rintelena i częstotliwego paraliżu, na jaki cierpi on po próbie samobójstwa możliwe jest dalsze odroczenie pro-

cesu. Podczas przewodu sądowego zeznawać ma ponad 50 świadków, w tem wiele wybitnych osobistości politycznych. Przedstawiona zostanie przytem cała historia zeszłorocznej rewolty lipcowej narodowych socjalistów oraz rozwój partji narodowo-socjalistycznej w Austrii.

Obrony podjął się adw. dr. Klee b. członek trybunału konstytucyjnego.

Proces terrorystów endeckich w Wilnie

Wilno, 15. 2. PAT. W procesie przeciwko sprawcom zamachu na synagogę wygłosił dziś prawie godzinną mowę prokurator Wojski, który zaznaczył na wstępie, że istnienie tajnej organizacji terrorystycznej młodzieży jest aktem stwierdzonym przez wiarygodnych świadków. Rzucenie petardy pod synagogę było dokonane na zlecenie tajnej grupy, na której czele stał Wardejn. Organizacja legalna stronnictw staje się nieraz podłożem na którym powstają organizacje tajne. Na

ławie oskarżonych zasiadło 2 zwyczajnych zbrodniarzy i 4 studentów. Co było wspólnego między obu temi grupami? Wspólną im była metoda gwałtu i brutalności. Bobrowicza i Leoszkę przyjęto do nielegalnej pracy, ponieważ byli zuchwałymi łobuzami. Psychologja gwałtu wypacza charakter. Wciągano do organizacji nawet typy chorobliwe, jak naprzykład Hrynkiewicza. Członkowie tajnej organizacji są słuchaczami uniwersytetu wileńskiego, który posiada świetną pro-

Wicekanclerz austriacki ks. Starhemberg podejmuje łyżwiarki

Po ukończeniu wiedeńskich mistrzostw w jeździe sztucznej pań, wicekanclerz Starhemberg podejmował wszystkie zawodniczki bankietem. Stoją od lewej ku prawej: Nana Egedius (Norwegja), Dietz Schrittwieser (Austria), Wiwjana Hulten (Szwecja), Butler (Anglja), ks. Starhemberg, mistrzyni świata Sonja Henje (Norwegja), Heria Drexler (Austria), 15-letnia Cecylja Colledge (Anglja), która zajęła drugie miejsce i 12-letnia Hedy Stenuf (Austria).

mienitą tradycję narodową. Metody gwałtu stosowane przez oskarżonych muszą się spotkać z powszechnym potępieniem. Akcja oskarżonych była antypaństwowa i antynarodowa. Państwo zobowiązane jest bronić mienia i życia wszystkich swoich obywateli bez względu na ich przekonanie i wyznanie. Prokurator domagał się ukarania oskarżonych. Co do oskarżonego Hrynkiewicza zgadza się na zastosowanie postanowień o zmniejszonej odpowiedzialności karnej.

Następnie wygłosił przemówienie obrońca adwokat Krzyzkowski, który prosi o łagodny wyrok.

Po przemówieniach dalszych obrońców i po replice prokuratora, przewodniczący odroczył rozprawę o godz. 14.45, zapowiadając, że wyrok ogłoszony będzie w sobotę o 12 w południe.

Poważny spadek funta

Warszawa, 15. 2. PAT. Najciekawszym zjawiskiem na dzisiejszych giełdach walutowych był dalszy poważny spadek funta, który w ten sposób zbliża się do rekordowo niskich kursów osiągniętych na jesieni ub. r. Spadek funta dość niezwykły o tej porze roku, tłumaczony jest zarówno względami technicznymi jak i psychologicznymi, m. in. politycznymi. Dewizę na Londyn notowano: w Warszawie 25.83 wobec 25.88 wczoraj w Zurychu 15.07 i pół wobec 15.09 i pół, w Paryżu przy otwarciu 73.90, wobec 74.03, przy wczorajszym zamknięciu.

Dolar pod wpływem interwencji amerykańskiego funduszu stabilizacyjnego osłabł w dalszym ciągu, spadając w Paryżu poważnie poniżej górnego punktu złota. Dewizę na Nowy Jork notowano: w Warszawie 5.29 i pół wobec 5.29 5/8 wczoraj, w Zurychu 3.09 wobec 3.09 1/8, w Paryżu przy otwarciu 15.15 3/4 wobec 15.17 przy wczorajszym zamknięciu, jak wiadomo górny punkt złota dla dolara w Paryżu wynosi 15.18. w ten sposób dolar przez równo miesiąc notowany był powyżej górnego punktu złota.

Pozostałe dewizy nie wykazują prawie żadnych zmian.

W poniedziałek zostanie Saara wcielona do Niemiec

Rzym, 15. 2. PAT. Umowa o wcieleniu Saary do Niemiec będzie podpisana przez ambasadorów Francji i Niemiec prawdopodobnie w nadchodzący poniedziałek w Neapolu.

Czy kobiety we Francji będą głosować?

Paryż, 15. 2. PAT. W senacie mają być rozważane lada dzień wnioski o przyznanie kobietom praw wyborczych przy wyborach do rad miejskich. Sprawa jest aktualna, ponieważ wybory te odbędą się w maju. Zwolane na wczoraj posiedzenie komisji Senatu w tej sprawie nie doszło do skutku wobec braku quorum: z 44 członków komisji przybyło tylko 14.

Obrona Hauptmanna zamierza wnieść apelację

Nowy Jork, 15. 2. PAT. Żona Hauptmanna powróciła z dzieckiem do Nowego Jorku, gdzie zamieszkała u swych przyjaciół. Obrona w dalszym ciągu zamierza wnieść apelację. Niektórzy adwokaci obrony proponują zorganizować składkę publiczną na koszt apelacji, inni zaś usiłują zmusić stan New Jersey do poniesienia kosztów apelacji na podstawie prawa o pomocy cudzoziemcom.

Z OSTATNIEJ CHWILI Flandin otrzymał votum ufności

Paryż, 15. 2. PAT. W wyniku dyskusji nad sprawą bezrobocia postawił premier Flandin sprawę zaufania. Izba deputowanych większością 444 przeciwko 124 uchwaliła votum ufności rządowi.

OD NASZYCH KORESPONDENTÓW

Kronika jasielska

SEKRETARZ STRONNICTWA NARODOWEGO PRZED SADEM. Przed sądem okręgowym odbyła się rozprawa Michała Stupnickiego sekretarza Stronnictwa Narodowego w Jasle oskarżonego o założenie tajnej organizacji pod nazwą grupa b. wojskowych przy Stron. Narod., która powstała w miejsce rozwiązanej „Związku Hallerczyków“. W czasie dokonanej u niego rewizji znaleziono listę osób, oraz listę nominacyjną na której figuruje jako kierownik okręgu emeryt. major Józef Słyś z Nowego Sącza. Rozprawa została odroczonej albowiem sąd postanowił wysłać Stupnickiego do Krakowa celem zbadania jego stanu umysłowego. Bronili adw. Dr. Warchołowski i Mgr. Mendys, a oskarżał prok. Szeppeniec.

NAPAD NA KIEROWNIKA AGENCJI POCZTOWEJ W KOŁOCZYCACH ad Jasło został dokonany przez dwóch nieznanych sprawców, którzy po steroryzowaniu go, zrabowali mu kwotę 7 zł. poczem zbiegli. Bandytci przypuszczali bowiem, że wracający wieczorem z urzędowania kierownik p. Franciszek Nocek ma przy sobie większą gotówkę.

OPAL GAZOWY NIE ULEGNIE PODWYŻCIE. Ostatnie pogłoski, iż cena za opał gazowy ma być podwyższona z 7 groszy na 11 za 1 m. sześć. są nieprawdziwe o czem dowiadujemy się z miarodajnych źródeł.

DOROCZNA ZABAWA K. K. L. odbędzie się 2. marca Ukonstytuował się już Komitet na czele którego stoją pp. mec. Oberlaenderowa, Kramierowa, Bernerowa i in. Osoby stojące na czele Komitetu oraz wniosły cel dają rękojmię, że zabawa ta będzie atrakcją sezonu.

• „**URES FUN IDISZKEIT**“. Pod tą nazwą zostanie w najbliższym czasie wystawiona rewja przez nowo utworzoną sekcję dram. przy S. S. P. Hiltachdut pod znakomitą reżyserją tow. Teichtala, który przybył do Jasła z Bielska. (J-t.)

Kronika kielecka

STRAJK KAMASZNIKÓW ŻYD. W KIELCACH. Od niedzieli trwa w mieście naszym strajk solidarny czeladników cholewkarzy żyd. Strajkujący domagają się od pracodawców podwyższenia płacy od 60 do 80 proc. jak również o 8-mio godzinnego dnia pracy.

Strajkujących jest około 600 osób

Z RADY MIEJSKIEJ. Na ostatnim posiedzeniu Rady Miejskiej (12 bm.) na którym poruszana była kwestja szpitali — na wniosek radnego B. Lewa (Aguda) uchwalono utrzymać kuchnię rytualną szpitala żydowskiego.

Z GMINY WYZN. ŻYD. W KIELCACH. W ub. tygodniu odbyło się posiedzenie Zarządu Gm. na którym uchwalony został budżet na r. 1935. Godnym podkreślenia jest przy tej sposobności fakt, iż rzecznik frakcji „Agudy“ p. M. D. Eisenberg wystąpił z wnioskiem podwyższenia preliminarnego subsydjum dla biednych emigrantów do Palestyny z kwoty zł. 600 do wysokości 2.000 motywując swój wniosek faktem, iż odbudowująca się Palestyna jest w obecnym położeniu żydostwa, jedyną deską ratunku społeczeństwa żyd. bez różnicy odcieni partyjnych. Wniosek p. Eisenberga został większością głosów uchwalony. Po ożywionej dyskusji w której brali udział pp. J. Gutman (rzem.), B. Lew (aguda), D. Rozenberg (org. sjon), Sz. Lajchter (rzem.) i inn. uchwalony został wniosek radnego p. Gutmana podwyższający sumę subsydjowaną przez Zarząd Gm. na rzecz ludowy szkoły dokształcającej dla rzem. w Kielcach z kwoty 1.100 do 2.000 zł.

CHAKLAIM DATIJM W KIELCACH. Z inicjatywy miejscowego prezesa org. „Mizrachi“ p. E. I. Rozenbluma utworzył się komitet miejscowych działaczy, mający na celu szerzenia kultu do pracy rolnej wśród mizrachistów. Pierwszym konkretnym czynem komitetu ma być zakupienie w najbliższej przyszłości gruntu w okolicy Kielce celem założenia kibucu dla przeszkolenia rolnego członków org. „Mizrachi“.

CZŁONKOWIE C. K. W KIELCACH. W związku z mającym się odbyć wkrótce wojewódzkiego zjazdu wszystkich organ. sjonist. woj. kieleckich odbędą w tych dniach Kielce członkowie C. K. Org. Sjon. pp. pos. Dr. Rozenblat i Asz z Łodzi, dla omówienia spraw przygotowanych zjazdu.

Z RUCHU „HANOAR HACIJONI“ W KIELCACH. Uroczyste otwarcie nowego lokalu odbyło się w obecności przedstawicieli org. sjonistycznych p. p. Kajzerowej prez. Wizo, Grandapela przew. org. sjon, Finkielsztajna Dyr. K. K. L. i Mandla członka K. N. Referaty wygłosili pp. Grandapel, Feferman i Finkielsztajna, poczem nastąpiły deklaracje i humorystyczne przedstawienie. Pod kier. p. Lajchtera został zorganizowany „Chug Iwri“ dla zebrań gniazda. Na za-

Zeznania świadków w procesie o zamordowanie Mroza

W trzecim dniu procesu o zamordowanie śp. Jana Mroza, zeznawali dalsi świadkowie. Zeznania ich naogół obciążały osk. Kuklę. M. in. zeznał świadek Chojecki, że nazajutrz po odkryciu zbrodni prosił go Kuklę, aby nikomu nie opowiadał, że krytycznego wieczoru widział u niego Mroza. Podczas konfrontacji oświadczył Kuklę, że świadek kłamie, aby zemścić się na nim za to, że podczas bójki w listopadzie ub. r. uderzył go Kuklę kamieniem. Chojecki stanowczo temu zaprzeczył, oświadczając, że między nim a Kuklą nigdy nie było bójki, a oskarżony opowiada o niej tyłkod latęgo, by mieć pretekst do posądzenia o kłamstwo

Duże zainteresowanie wzbudziły zeznania syna Stanisława Dziedzica, Władysława. O samej zbrodni nie mógł świadek nic powiedzieć. Krytycznego dnia bawił w Lipnicy i wrócił do domu dopiero wieczorem. Ojca jeszcze wtedy w domu nie było, ale w chwilę później przyszedł i położył się do tego samego łóżka, w którym leżał zeznający. Tęgo, by ojciec w nocy wychodził, świadek nie widział. Nazajutrz wieczorem posłał go ojciec do niejakiego Barucha po sanie, które mu Dziedzic pożyczył. Wieczorem wyszedł ojciec — jak zwykle z domu — dokąd, świadek nie wie. Następnego dnia rozwoził zeznający pieczywo dla niejakiego Koteckiego i od niego dowiedział się o zamordowaniu śp. Mroza. Na pytanie prokuratora oświadcza Dziedzic, że plam krwi na szaniach nie widział i dopiero po zabraniu szan

na Posterunek PP. dowiedział się o tem, że były na nich plamy krwi i że temi saniami właśnie wywieziono zwłoki zamordowanego. Następnie przyznał młody Dziedzic, że jego ojciec żył w dobrych stosunkach z Mrozową, która go nawet pielęgnowała w chorobie.

Następny świadek — Mika, zeznał, że na drugi dzień po zabójstwie odwiedził go Kuklę w domu o godz. 9-tej wiecz. Świadkowi — zdziwionemu tak późną wizytą — opowiedział Kuklę, że był tak długo w Trzcianie i udaje się do swej żony do Ujazdu.

Wreszcie przesłuchał Sąd Stefanję Kukłową, żonę oskarżonego. Podała ona, że z mężem żyła jakiś czas w zgodzie, potem jednak stosunek ich uległ zmianie na gorsze, ponieważ mąż trwonil majątek i zdradzał ją, mimo to jednak nie był ani najgorszym mężem ani najgorszym ojcem. Z Mrozem żył zawsze w zgodzie i nie słyszała nigdy, by miał mu się odgrażać. Zakończenie zeznań Kukłowej było dramatyczne. Zanosząc się od placzu, prosiła o uwolnienie męża, mówiąc: „Mam małe dziecko. Kiedy dorosnie, będzie mnie pytał, gdzie jest jego ojciec. Co mu na to odpowiem?“

Po przesłuchaniu szeregu świadków, którzy już niczego nowego do sprawy nie wnieśli, przerwano rozprawę do dnia dzisiejszego. — Dziś zeznać będą koronni świadkowie oskarżenia m. in. Stanisław Dziedzic i jego rodzina.

kończenie uroczystości została wybrana „Hanhaga“ miejscowa do której powołani zostali p. p.

Bronia Ryng, Regina Kem, Mosze Feferman, Mordechaj Goldberg i Eliezer Kaner. Sw.

Z za kulis komisji skarbowo-budżetowej Rady miejskiej w Łodzi

Z Łodzi donosi nam nasz korespondent:

Na środowym posiedzeniu komisji budżetowo-skarbowej zaszły fakty, zresztą spodziewane, które jednak muszą zaalarmować opinię publiczną.

Informacje nasze, aczkolwiek niezupełne, gdyż komisja obraduje poufnie wykazują, że endecja w pierwszym rzędzie poczyną realizować swój antyżydowski program

Na stół obrad weszły sprawy subsydjów miejskich. Już przy pierwszych sumach przeznaczonych przez projekt kom. Wojewódzkiego na cele żydowskie, w b. skromnej ilości, endecja wysunęła swe „zasadnicze“ stanowisko i nie dopuściła w drugim czytaniu do uchwalenia sumy, b. dużej, bo aż 1.275 zł. na cele „filantropijne“ i na parę szkół religijnych w sumie zł. 3.600.

Głównym orędownikiem interesów endeckich był p. r. Grzegorzak.

Mimo sprzeciwu kom. Wojewódzkiego, endecja swemi 8 głosami, przeciw 6 głosom Ch. D., sanacji, P. P. S. i Żydów przeforsowała swe stanowisko.

Subsydja powyższe popierały finansowo parę niezbędnych wprost instytucji żyd. Tow. „Ezras Ilmim“ utrzymuje szkołę dla głuchoniemych i in. Stale przebywa tam na pełnym utrzymaniu Towarzystwa kilkadziesiąt ubogich, nieszcześliwych dzieci. Endecy zaczynają wojnę od najsłabszej części ludności żydowskiej od chorych, biednych dzieci.

KONFERENCJA PRASOWA W ZWIĄZKU Z POBYTEM NOSSIGA W ŁODZI

Na środę dn. 13 bm. zaprosił Łódzki Komitet Opieki nad pomnikiem „Święta Góra“ dra A. Nossiga, przedstawicieli prasy, celem poinformowania za ich pośrednictwem społeczeństwa łódzkiego o istocie pomnika i akcji prowadzonej w Łodzi.

Kronika przemyska

PIERWSZE POSIEDZENIE NOWEJ RADY MIEJSKIEJ odbyło się we czwartek 14 bm. z udziałem kompletu radnych. Na porządku dziennym była wprawdzie tylko sprawa ustalenia uposażenia dla prezydenta i wiceprezydenta, nie obeszło się jednak bez akcentów polemicznych i dyskusyj narodowościowych. Imieniem większości sanacyjnej referował wniosek dotyczący wysokości uposażenia r. Obalt. Zgodnie z wnioskiem tegoż uchwalono dla prezydenta łączne uposażenie w wysokości 776.68 zł., zaś dla wiceprezydenta 447 zł. miesięcznie. Uchwałę powyższą poprzedziła dyskusja nad wnioskiem, Dra Weintrauba (Klub naród żydowski) idącym w kierunku kreowania stanowiska drugiego wiceprezydenta, któryto urząd z uwagi na znaczny odsetek ludności żydowskiej w Przemysku (37 proc.) winien przypaść Żydom.

Wniosek ten wywołał zacieklą reakcję ze stro-

Konferencję zajął p. dr. Hellman, przewodniczący Komitetu, Dyr. dr. Ellenberg w ciepłych słowach przedstawił zebranym osobę dra Nossiga, który przyrównany może być do wybitnych przedstawicieli z epoki renesansu. Tak samo jak oni jednoczy w swej osobie rozległą gamę zainteresowań i działalności. Od literatury, poprzez działalność narodową, pacyfistyczną, aż do pracy reżbiarskiej, która jest najbliższą jego duszy. Pomnik „Święta Góra“ jest ukoronowaniem jego wieloletniej pracy duchowej. Łączy w sobie motywy narodowe, pacyfistyczne i wysoką wartość artystyczną.

O motywach dzieła przeznaczenia i stronie technicznej informuje autor p. dr. Nossig.

Dotychczas wykonał dr. Nossig model gipsowy. Akcja, która teraz się toczy ma na celu zebranie odpowiednich funduszy dla wykonania odlewu w brązie. Odlew ów o wielkości 1 i pół m. w wyż i o podstawie półtora metrowej byłby wówczas wystawiany we wszystkich miastach dla dalszej popularyzacji idei dr. Nossiga.

We wszystkich miastach, które dotychczas dr. Nossig odwiedził znajdował on pełne zrozumienie dla swoich planów. W Warszawie uformował się Komitet pod przewodnictwem prof. Schora. Na czele Komitetu krakowskiego stanął poseł dr. Thon, pp. II. Fraenkel i dyr. A. Wohl. Drukarnia Narodowa w Krakowie własnym kosztem wykonała dwa prospekty, reprodukcje poszczególnych fragmentów pomnika. We Lwowie swego poparcia udzielili pos. Rozmarin, pos. Somerstein, dr. Szmorak i inni.

Na czele łódzkiego Komitetu stoi dr. D. Hellman. Przy gorącym poparciu akcji przez pp. dyr. dr. Z. Ellenberga i Anatola Frumkina, łódzki komitet rozwinał szeroko zakrojoną pracę propagandową i subskrypcyjną. Ge-el.

ny radnych endeckich, zaś przedstawiciele większości sanacyjnej i klubu socjalistycznego (w 75 proc. złożonego z Żydów) obrali swój sprzeciw w eufemistyczną formę względów oszczędnościowo budżetowych. Wniosek Klubu narodowo-żydowskiego nie uzyskał wymaganej większości i przypadł podczas głosowania, a na chwałę ul. Agudy należy podkreślić, że jedyny przedstawiciel tego obozu w Radzie M. prezes kahału Babad nie głosował za tym wnioskiem.

Następnie uchwalono djely dla ławników za udział w posiedzeniach Zarządu w wysokości po 10 zł za każde posiedzenie. Po załatwieniu kilku nagłych wniosków zgłoszonych przez r. Dra Grossfelda i Dr. Kropińskiego przewodniczący tymczas. prezydent Chrzanowski zamknął posiedzenie. Ukonstytuowanie się Zarządu nastąpi na najbliższym posiedzeniu. Klub narodowo-żydowski ukonstytuował się następująco: Dr. Henryk Rejchman, przew., Dr. B. Weintraub, zast. przew. J. Taffet, sekretarz.

NIEDZIELA, 17. LUTEGO.

Kraków (293,5) 9 Z Warszawy: audycja poranna, 9,50 Zapowiedź programu, 10 Z Warszawy: muzyka z płyt, 10,30 Nabożeństwo, 11,57 Sygnał czasu, hejnał z wieży Marjańskiej, 12,03 Z Warszawy: wiadomości meteorologiczne, 12,05 „10 minut o teatrze“, 12,15—14 Transmisja z Filharmonii Warszawskiej: III-ci poranek muz. z cyklu „Symfonje Czajkowskiego“. Wykonawcy: ork. fuharm. pod dyr. Feliksa Rybickiego i Józef Kamiński (skrz.), w przerwie ok. 13 pogadanka: „Świt, dzień i noc we Wrocławiu“ wygl. p. Jerzy Tuwan, 14 Z Łodzi: 5-lecie Rozgłośni Polskiego Radja, 15 Z Warszawy: pogadanka dla młodzieży wiejskiej: „O znaczeniu szkoły rolniczej na wsi“ wygl. p. Jan Krzyszczyk, 15,15 Pieśni polskie w wyk. Ady Sari (z płyt), 15,25 Z cyklu „Gawędy podhalańskie“ wygl. p. Władysław Doruła, 15,35 Muzyka lekka z płyt, 15,45 Pogadanka dla rolników: „Wiosenne prace w sadach“ wygl. insp. Włodzimierz Kochmański, 16 Z Warszawy: „Upał“ nowela morska Mieczysława Jarosławskiego (recytacja prozy), 16,20 Z Warszawy: recital śpiew. Sergiusza Benoni'ego, przy fort. prof. Ludwik Urstein, 16,45 Z Warszawy: „Nasza Mama“ opowiadanie dla dzieci pióra Ewy Zarembiny, 17 Z Warszawy: muzyka do tańca — ork. Stef. Rachonia, 17,50 Z Warszawy: „Dookoła książek o teatrze“ — odczyt z cyklu „Książka i wiedza“, wygl. red. E Świerczewski, 18 Z Warszawy: Teatr Wyobraźni nadaje słuchowisko wyróżnione na konkursie P. R. „Jubilat“ Arnolda Willnera, 18,45 Z Warszawy: odczyt z cyklu „Zycie mło-

dziecy“, 19 Z Warszawy: koncert ork. P. R. pod dyr. St. Namysłowskiego, w programie muzyka polska, 19,45 Program na dzień następny, 19,50 Z Warszawy: feljeton aktualny, 20 Na wesolej fali lwowskiej, 20,30 Z Warszawy: dziennik wieczorny, 20,40 Wiadomości sportowe ze wszystkich stacji polskich, 20,55 Z Warszawy: skrzynka pocztowo-techniczna w opr. Wacława Frenkla, 21,10 Koncert reklamowy, 21,30—23 Transm. z Budapesztu. Wieczór operetek węgierskich w wyk. ork. budapeszteńskiej pod dyr. M. Grigyes Friedla, E. Rethy i M. Szado, artystów opery budapeszteńskiej, w przerwie: „Jak pracujemy w Polsce“ (ok 22), 23 Z Warszawy: wiadom. meteorolog. dla kom. lotniczej, 23,05—23,30 Muzyka salonowa z płyt.

Warszawa (1339,3) 9—15,15 p. Kraków, 15,15 Płyty, 15,25 Przegląd rynków produktów rolnych 15,35 Utwory na cytrze (płyty), 15,45 Pogadanka wiejska, 16—23,30 p. Kraków.

Katowice (395,8) 9—12,05 „Co slychać na Śląsku“, 12,15—15,15 p. Kraków, 15,15 Płyty (harmonja), 15,25 Skrzynka poczt. — St. Steczkowski, 15,35 Duet gitar hawajskich (płyty), 15,45 Kącik młodzieży przysposob. rolniczego, 16—20,55 p. Kraków, 20,55 Bery i bojki śląskie — dyr. Ligoń, 21,10—23,30 p. Kraków.

Lwów (377,4) 9—15,15 p. Kraków, 15,15 Płyty, 15,25 p. Warszawa, 15,45 Skrzynka leśna, 16—23,30 p. Kraków.

Łódź (224) 9—15 p. Kraków, 15 Feljeton o Łodzi wygl. red Gumkowski, 15,15 Płyty, 15,45 Skrzynka strzelecka, 16—23,30 p. Kraków.

Wiedeń (506,8) 11,45 Koncert symfoniczny, 14,30 Reportaż sportowy z Budapesztu, 15,20 Reportaż z biegu narciarskiego dla pań i panów, 15,40 Muzyka kameralna, 19,20 Pieśni ludowe i muzyka, 20,05 „Kwiat Hawaji“, operetka Abrahama, 22,30

Reportaż narciarski, 23,15 Muzyka taneczna.

Paryż (1648) 13,30 Wesoła audycja 14 Koncert lekki, 17,45 Koncert symfoniczny, 20 Guignol Radio Paris, 21 Music-Hall, 23,30 Muzyka taneczna.

Rzym (420,8) 20,45 Operetka.

Leningrad (1224) 17 Humor i satyra, 18 „Jarmark w Soroczynie“ — opera Mussorgskiego, 21 Koncert popularny.

TO PODEJRZANE

— Proszę pani — zwraca się dyrektor do swojej sekretarki — co powiedziała moja żona, gdy zawiadomiła ją pani telefonicznie, że przyjdę dziś później do domu?

— Zapytała mnie: „Proszę pani, czy tylko mogę pani wierzyć?“

GRYPA

Świetny komik Kazimierz K... został niedawno zaproszony na obiad przez znajomego adwokata. Gdy przybył o umówionej godzinie, zastał gospodarza w łóżku.

— Sądze, że mi pan wybaczysz, jeśli przełożę dzisiejszy nasz obiad na pojutrze Mam ostrą gripę

Po dwóch dniach pan mecenas otrzymał od aktora kartkę tej treści:

„Będąc w posiadaniu pańskiej onegdajszej grypy, komunikuję, że nie będę mógł Pana niestety odwiedzić.“

ZNIŻONE CENY INSERATÓW

Gratulacje i kondolencje do 4 wierszy Zł. 5.—
Ogłoszenia ślubne i zaręczynowe . . „ 10.—

Podziękowania lekarskie do 25 mm. Zł. 10.—
Nekrologi (klopsydry) do 60 mm. w I. łamie „ 20.—

Drobne ogłoszenie za słowo **10** gr. Dla poszukujących pracy . . **5** gr.

== Ogólna taryfa inseratowa uwidoczniłona jest u dołu strony 16-tej. ==

Różne

WULKANIZACJA śniegu weców i kaloszy po cenach najniższych: ul. Krakowska 39. 1197g

KRAKOWSKIE KURSY KOSMETYCZNE pod kierownictwem Dra med. I Owczyńskiego. Nauka 4 miesiące. Wykłady, ćwiczenia codziennie. Po ukończeniu kursu dyplomy. Instruktorka Helena Apsel-Schragerowa. Za pisy trwają. Zgłoszenia prospekty: Kraków, Piłsudskiego 11, Tel. 177-57

WAŻNE DLA PAN — I KRAWCZYŃ! Wykonuję modne skórzane i filcowe kołnierzyki, paski, mankiety, guziki, rękawiczki, solidnie i tanio ul. Dietla 75/12. 1000g

ABONENCI BIBLIOTEKI EUROPEJSKIEJ — Kraków, Grodzka 33. — czytają tanio — stale najnowsze książki. 2403kr

PRZEDSIĘBIORSTWO handlowe, dobrze zaprowadzone, na ruchliwym dobrym punkcie, celem powiększenia, przyjmie współnika z 15.000—20.000 zł. Zgłoszenia do Adm. „Now. Dziennika“ pod „Egzystencja“.

CHORY ŻOŁĄDEK

JEST NIERAZ POWODEM POWSTAWANIA NAJROZMAITSZYCH CHOROÓB

ZIOŁA Z GOR HARCU Dra LAUERA

są dobrym środkiem dla uregulowania żołądka, usuwają obstrukcję, są łagodnym naturalnym środkiem przeczyszczającym, usuwają substancje gnilne, zaluwające organizm.

ZIOŁA Z GOR HARCU Dra LAUERA

stosowane również przy cierpieniach wątroby, nerek, kamieni żółciowych i hemoroidach są chętnie przyjmowane przez chorych

20-000 maksymalnie ulokuje młody, pracowity człowiek, w żywotnym przedsiębiorstwie. — Zgłoszenia w Adm. „N. Dziennika“ pod „Współpraca“ 1201g

DR. WIESER, LEKARZ! Proszę o podanie bliższego adresu: Adwokat Aszkenazi, Katowice, ul. Kopernika 12. 2511x

CHEMIK, posiadający koncesję na laboratorium chemiczno-bakterjologiczne w województwie śląskim, poszukuje spółnika z małym kapitałem, na urządzenie. — Zgłoszenia pod „Analityki lekarskie“ do Adm. „N. Dziennika“ 1218g

FORTEPIANY PIANINA STROI NAJTANIEJ — Rom, Bożego Ciała 10 telefon 166-20. 1182g

Reklama dźwignią handlu

POLSKI PRZEMYSŁ SZMERGLOWY

„UNION“ Sp. z ogr. odp. **SOSNOWIEC, ul. 1. Maja 23. tel 1269** poleca: papiery i płótna szmerglowe we wszystkich formach i wymiarach dla fabryk obuwia **Szmerglieł mielony we wszystkich gatunkach** Ceny konkurencyjne!

NA URUCHOMIENIE dobrego interesu na terenie Zagłębia potrzeba 1.200 zł. Pożyczający (a) otrzyma bankowe oprocentowanie plus 3 rocznych prac biurową na warunkach omówienia 2 proc. brutto obrotu, oraz będzie trzymać w rękach swych kasę. Przed rozmową wymagany dowód dysponowania potrzebą sumą. Oferty do Adm. „Now. Dziennika“ pod „Aktualne“ 1212g

KRYNICA

PENSJONAT LOTOS (naprzeciw NOWYCH ŁAZIENEK Tel. 232)

pod zarządem **Drowej R. i S. WAHRHAFTIGOWEJ**
Pełny komfort - Ciepła i z mna woda - Centralne ogrzewanie - Pokoje słoneczne - Kuchnia wykwiatna
Ceny niskie. Cały rok otwarty.

BUDYNEK FABRYCZNY W KRAKOWIE

jednopiętrowy, przy tramwaju, elektryka, gaz, para, wodociąg, powierzchnia 500 m. kwadr., — w najlepszym stanie, do wynajęcia. — Zgłoszenia pod „Fabryka“ do Adm. „N. Dziennika“. 2471kr

Światowej sławy ORIENT HENNA SZAMPON
faruje i modernizuje włosy przez zwykłe mycie. — 10 odcieni. — Pod gwarancją nieszkodliwy. — wszędzie do nabycia.
1 paczka Zł 1.75.
Gdzie niema, proszę nadesłać gotówkę, wysyłka odwrotna.
FR. BOGACZ, Bydgoszcz Dworcowa 14.

Poszukiwane mieszkanie 3-pokojowe

z komfortem, słoneczne, w dz. VII. i VIII. — Zgłoszenia do Adm. „N. Dziennika“ pod „Komfort“ 2472kr

ZAWIADOMIENIE. Hanna Kuchler Immergluckowa przeprowadziła się z ul. Wolnica 14 na ul. Podzamecz 22, m. 1. 1190z

DYWANY ręczne, kilimy: „Dywan“, Kraków, Kingi 9. Naprawa, czyszczenie, strzyżenie, przostwanie. 552kr

Wolne posady

POSZUKUJĘ zdolnego ekspedjenta lub ekspedjentki, tylko siły fachowej: „Magazyn Polski” Długa 50. 2963kr

POSZUKUJĘ samodzielnego buchaltera. Zgłoszenia: Dietla 97, m. 7. 1177g

SAMODZIELNEJ krawcowej konfekcji dziecięcej i płaszczków poszukuję. Wiadomość: Biuro Ogłoszeń Stattera, Rynek 8. 2509x

POSZUKUJĘ dla mojej księgarni do natychmiastowego wstąpienia młodego pana (lub pani), obznajomionego z działaniem książek szkolnych, literaturą żydowską i hebrajską, oraz orjentującego się w „judaicach” polskich. Księgarnia Wiener, Katowice, ul. Szope na 8. 2512x

ZDOLNEJ siły biurowej ze znajomością korespondencji i stenografii polsko-niemieckiej, poszukuje się. Zgłoszenia pod „Zdolna” z odpisaniami świadectw i referencjami do Biura ogłoszeń „Par”, Kraków, Rynek gł. 46. 2458x

KIEROWNICZKA wychowawcza do internatu w Warszawie dla dzieci w wieku szkolnym i — przedszkolnym, z praktyką internatową, poszukiwana. Oferty sub „D S.” Biuro Ogłoszeń A Gibiański, Warszawa — Nowolipie 16. 1216g

Nauka i wychowanie

KROJ — MODELOWANIE. — Udzielam lekcji kroju, modelowania, szycia — najnowszym systemem wiedeńskim: Elwira Halpern, — absolwentka „Moden Akademie” we Wiedniu, Kraków, Sarego 8. 1187g

LEKCYJ angielskiego — niemieckiego, najlepszą metodą udziela po bardzo przystępnych cenach — Dietla 107, II piętro. 1141g

STENOGRAFJI polskiej niemieckiej, uproszczoną metodą łatwą, najpewniej wyucza — Zofja Schöngutówna, Bonerowska 9, I piętro. 1145g

ADWOKACKI egzamin — przygotowuję. Zgłoszenia do Adm. „Nowy Dziennik” pod „3 miesiące”. 1200g

Sprzedaz

KILIMY ARTYSTYCZNE — Dywany perskie: Grünerowa, Kraków, ul. św. Tomasza l. 26. 1298kr

FIRANKI, KAPY, od najtańszych do najwytowniejszych poleca — Wytwórnia Firank Józef Rottner. — dawniej Podgórze, Rękawka, — obecnie Sławkowska 11, telefon 176-92. 2806k

DOM SPADKOWY w Zabclociu-Zyweu, parterowy, solidnie zbudowany, w centrum wielki lokal sklepowy, mieszkanie z dwóch wielkich pokoi, kuchni i przynależności, na poddaszu pokój i kuchnia, wszystko wolne, zaraz do sprzedania za gotówkę. Oferty: adwokat Dr. Kohn Wiedeń, Elisabetstrasse 13. 2503x

WYPRAWY ŚLUBNE — WYPRAWKI dla NIEMOWLĄT, — najtaniej Obstander, Kraków, Rynek gł. 11. 2487kr

URZĄDOWO UPWAŻNIONE — KONGESJONOWANE
BIURO ORGANIZACYJNE I BUCH.-REWIZYJNE
WIKTOR STANDÉ
Przyjęty Rewident Ksiąg — Znaczący Sądowy
Kraków — Tel. 104-44 — Pijarska 5
REWIZJE KSIĄG. + ANALIZY BILANSÓW.
Obliczenia rentowności przedsi. + Rozliczenia spółników

Prowadzi buchalterję w abonamencie dla średnich i mniejszych przedsiębiorstw we własnym biurze, własnymi siłami biurowymi, przy zastępowaniu najnowszych urządzeń maszynowych

NAJNOWSZE — zurnale mój na sezon wiosenny i letni w wielkim wyborze już nadeszły do firmy M. Landau, Kraków, Krzyża 5. Tamże gotowe kroje i manekiny kra wieckie. 2502x

MEBLE nowoczesne pierwszorzędne, oraz meble lakierowane, — odporne przy centralnem ogrzewaniu: LANGER, Kraków, SW. JANA 2 „Le-niks”. Ceny niskie. 1470ki

JADALNIE z drzew egzotycznych, najnowsze projekty własne. Fabryka Mebli „STYL”, Kraków, Wiślna 8. Ceny fabryczne niższe. 2407kr

MAŁA FABRYKA maszyn, dobrze urządzona posiada rozgałęzioną klientelę, istniejąca 44 lata ze względu na podeszły wiek właściciela, na dogodnych warunkach do sprzedania. Zgłoszenia proszę skierować do Adm. „Nowy Dziennik” pod „Znana fabryka”. 2510g

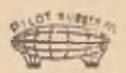
Kto jest w obecnej chwili najbardziej popularnym w Krakowie?

THE JOHNNIES**W FENIKSIE**

Wszyscy o nich mówią, każdy pragnie ich zobaczyć!

REWELACYJNE nowe ści! Ceny najniższe. — Gorsety „GRACJA”, — Kraków, Szewska 6. Telefon 107-96. 1211g

WALIZKOWE maszyny do pisania najlepszych marek najtaniej poleca: Löwenstein, Kraków, ul. Zwierzyniecka 11. 2469kr

PILOT Gum?

TRANSPARENT GORĄCO WULKANIZOWANY

— naprawami premijowymi!

Posad poszukują

HAFTUJE, szyję bieliznę, wyprawy ślubne, — szycie bluzek, pyjam, szlafroków: Stockowa, Dietla 50, II piętro. 1213g

APLIKANT ADWOKAC. KI na niewypowiedzianej płatnej posadzcie, pierwszorzędna samodzielna sala, z praktyką prowincjonalną, wybitny cywilista. poszukuje posady w poważnej kancelarii. Zgłoszenia pod „S. P.” do Adm. „N. Dziennik”. 1174g

Organizacja nowoczesnej KSIĘGOWOŚCI PRZEBlTKOWEJ KARTOWISTÓW

Ostatni wyraz techniki buchalteryjnej ORGANIZACJA. + BILANSOWANIE. Sprawy buchalteryjne i bilansowo-podatkowe. + Notatki.

Prowadzi buchalterję w abonamencie dla średnich i mniejszych przedsiębiorstw we własnym biurze, własnymi siłami biurowymi, przy zastępowaniu najnowszych urządzeń maszynowych

Prowadzi buchalterję w abonamencie dla średnich i mniejszych przedsiębiorstw we własnym biurze, własnymi siłami biurowymi, przy zastępowaniu najnowszych urządzeń maszynowych

HANDLOWIEC da 200 zł. za wyrobienie posady inkasenta, dobrego zastępcy. Dam zabezpieczenie hipoteczne 30 tysięcy zł. Zgłoszenia do Adm. „N. Dziennik” pod „S. 25”. 1211g

PODRÓŻUJĄCY dobrze zaprowadzony w branży cukierniczo-kolonjalnej: na Zachodnią Małopolskę, poszukuje posady Zgłoszenia do Adm. „N. Dziennik” pod „Dobre referencje”. 1203g

ŁADNY pokój umeblovany, z telefonem, do wynajęcia: ul. Sebastjana 10/2, osobne wejście 1208g

MIESZKANIE jednopokojowe z kuchnią, przy ul. Grodzkiej do wynajęcia. — Zgłoszenia pod „Kaucja” do Adm. „N. Dziennik”. 1207g

6 POKOI z komfortem, na biuro lub mieszkanie do wynajęcia. Zgłoszenia pod „Ul. Grodzka” do Adm. „N. Dziennik”. 1207g

LOKAL handlowy, składający się z 4-rech dużych ubikacji, do wynajęcia. — Zgłoszenia pod „Centrum śródmieścia” do Adm. „N. Dziennik”. 1207g

DUŻY, frontowy, narożny lokal handlowy, z dwiema ubikacjami, na parterze, nadający się również na cele przemysłowe, jest przy ul. Wileńskiej do wynajęcia. — Wiadomość: — Litwoszczyzna 1, I piętro, — m. 8. 1215g

od 15/II **WIELKA** od 15/II

WYSPRZEDAŻ

POINWENTARZOWA

porcelany kryształów, szkła i lamp elekt. tylko w firmie **J. DIENER** Kraków Szewska 20 Ceny rekordowo niskie

PRZEDSTAWICIEL z referencjami i kaucją — przyjmie zastępcy na województwo krakowskie. — Zgłoszenia pod „10.000” do Adm. „Nowy Dziennik”. 2491x

POSADY do dziecka poszukuje panna z prowincji, — do jakiegokolwiek miasta lub wsi. Zgłoszenia w Adm. „N. Dziennik” pod „Dzieci”. 2493x

KIEROWNIKA LABORATORJUM (cukiernika) z długoletnią praktyką tylko w pierwszorzędnych fabrykach przyjmie natychmiast na dobrych warunkach poważna fabryka czekolady. Spółka Akcyjna. Zgłoszenia z podaniem curriculum vitae i odpisem wszystkich posiadanych świadectw oraz zapodaniem wymaganej płacy prosimy kierować pod „Znakemita egzycencja” do adm. N. Dziennika.

Lokale

DO wynajęcia pokój umeblovany, osobne wejście, od 20 b. m. Zgłoszenia między godz. 11—1 Bonerowska 11, I piętro m. 4. 2473kr

SZUKAM mieszkania 3 pokojowego z komfortem, najwyżej II piętro okolice Stradomia, Gertrudy, Starowielnej. — Zgłoszenia: „M. H.” do Adm. „N. Dziennik”. 2474kr

SOBIESKIEGO 22 nowy dom, do wynajęcia 2 pokoje z kuchnią, pełny komfort, II piętro. 2492x

LOKAL jasny, parterowy, na skład lub cichy przemysł, dzielnica Stradom, do wynajęcia. Wiadomość: telefon 112-57. 1174g

LOKAL wraz z urządzeniem w śródmieściu, korzystnie do odstąpienia Zgłoszenia pod „Lokal B.” do Adm. „N. Dziennik”. 2490x

INSERATOW DROBNYCH
nie przyjmuje się telefonicznie tylko wprost w Administracji i wyłącznie ZA GOTÓWKĘ.

DO WYNAJĘCIA lokal parterowy, czynsz normalny: Lwowska 15. 2508x

ODNAJME pokój frontowy, duży, osobne wejście: Podgórze, Przybyszewskiego 1 m. 3. 1208g

LOKAL handlowy okazynie do wynajęcia: ul. Starowielna 74. Wiadomość u dozorczy. 1186g

DWIE ubikacje w suterynie, ze światłem elektrycznym i wodociągami, do wynajęcia. — Wiadomość: Sarego 23 u dozorczy. 1217g

POSZUKUJĘ 2—3 pokoi z kuchnią na parterze w dzielnicy VII lub VIII od zaraz. Zgłoszenia telefon 119-71. 1210g

POKOJ do wynajęcia ul. Sarego 25, drzwi 5. bp

DWA umeblovane pokoje, osobne wejście, I piętro, od gospodarza, zaraz do wynajęcia: Dolne Miłyny 3, tel. 136-23. 2456kr

MAGAZYN przy torze kolejowym — na stacji Kraków-Płaszów, — do wynajęcia. Zgłoszenia: Kraków-Podgórze, Skrytka 29. 1181g

Matrymonjalne

INTELIGENTNY, dwudziestosiedmioletni kawaler, na stanowisku, z gotową żoną — pragnie poślubić 19—23 letnią, ładną, posadzaną pannę ze sfer kupieckich, względnie posiadającą zawód. Zgłoszenia pod „Budowa” Kraków, Poste-restante. 2475x

MŁODA, sympatyczna posiadająca 5.000 zł. posagu, poślubi pana na stanowisku, najchętniej na wyjazd do Palestyny. Zgłoszenia: Kraków, — Skrytka pocztowa 11. 1205g

WARSZAWIANIN — lat 24, na poważnej posadzie ożeni się z panną młodą, inteligentną. Gotówka lub interes. Oferty pod „Przeznaczenie” do Adm. „N. Dziennik”. 2503g

PRENUMERATA: w Krakowie z odnośnieniem i bez odnośnienia oraz na prowincji i z przesyłką pocztową miesięcz. „ 4'30 kwart. zł. 12'90
Zagranicą z przesyłką pocztową „ 7'50 „ „ 22'50

OGŁOSZENIA. Podstawą obliczeń jest 1 milimetr w jednym łamie. Strona w tekście i nadesłaniem na 3 łamy po 76 milimetr. Strona za tekstem 6 łamów po 38 milimetr. — Najmniejsze ogłoszenia drobne liczymy za 10 słów

CENY w złotych: 1. strona 1'25. — Tekst 1'—, Nadesłane 0'75. — Za tekstem 0'25. — Drobne od słowa 0'10 gr. Dla poszukujących pracy 0'05 gr. Gratulacje i kondolencje do 4 wierszy Zł. 5'—, Ogłoszenia ślubne i zaręczynowe Zł. 10'—, Podziękowania lekarskie do 25 mm. Zł. 10'—, Nekrologi (klepsydry) do 60 mm. w I. łamie Zł. 20'—, Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25% za drnk kolorowy 50%.

„NOWY DZIENNIK” wychodzi codziennie, także w poniedziałki i dni poświęcone